Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје

Финансиски извештаи

за годината завршена на

31 декември 2009

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Финансиски извештаи

Биланс на успех 1

Биланс на состојба 2

Извештај за промените во капиталот и резервите 4

Извештај за паричниот тек 6

Белешки кон финансиските извештаи 8

KPMG

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Соравиа Центар Скопје 7ми кат
Ул. „Војвода Васил Аџиларски" бб
Скопје 1000
Република Македонија

Телефон +389 (2) 3135 220
Факс +389 (2) 3111 811
Е-пошта kpmg@kpmg.com.mk
Портал www.kpmg.com.mk

Извештај на независниот ревизор до акционерот на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје ("Банката") кои се состојат од билансот на состојба на 31 декември 2009 година и извештаите за билансот на успех, промените во капиталот и паричниот тек за годината тогаш завршена, како и осврт на значајните сметководствени политики и останатите белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Банката е одговорно за изготвување и реално прикажување на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Македонија. Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементирање и одржување на систем на интерни контроли соодветни за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи кои не содржат материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики; и правење на сметководствени проценки кои се разумни на соодветните околности.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и проценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледавме соодветните интерни контроли воспоставени во Банката за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Банката.

КПМГ Македонија ДОО Скопје е македонско друштво со ограничена одговорност и компанија-членка на КПМГ мрежата од независни компании поврзани преку KPMG International, швајцарска групација.

Регистрирано во Трговскиот Регистар на Република Македонија со ЕМБС: 5078598

Дан. бр. MK4030996107850

Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на Банката на 31 декември 2009 година, како и на нејзината финансиска успешност и нејзиниот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Македонија.

КПМГ Македонија ДОО
28 април 2010 година
Скопје

КПМГ Македонија ДОО

Биланс на успех

За годината завршена на 31 декември

Во илјади денари	***Белешка***	**2009**	**2008**
Приходи од камата		126.931	167.281
Расходи за камата		(24.450)	(37.895)
Нето-приходи/(расходи) од камата	*6*	102.481	129.386
Приходи од провизии и надомести		30.820	11.758
Расходи за провизии и надомести		(12.456)	(2.951)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	*7*	18.364	8.807
Нето-приходи од тргување	*8*	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	*9*	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	*10*	(6.153)	5.067
Останати приходи од дејноста	*11*	1.623	4.570
Удел во добивката на придружените друштва	*24*	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	*12*	(6.500)	5.308
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	*13*	-	-
Трошоци за вработените	*14*	(24.458)	(22.834)
Амортизација	*15*	(6.838)	(6.340)
Останати расходи од дејноста	*16*	(19.372)	(11.704)
Удел во загубата на придружените друштва	*24*	**-**	**-**
Добивка/(загуба) пред оданочување		**59.147**	**112.260**
Данок од добивка	*17*	(111)	(11.359)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење		**59.036**	**100.901**
Добивка/(загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба		-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година		**59.036**	**100.901**
Добивка/(загуба) за периодот, која припаѓа на:	*Само за консолидација*	-	-
акционерите на банката		-	-
малцинското учество		-	-

Белешките на страните 8 - 118 се составен дел на овие финансиски извештаи

Биланс на состојба

На 31 декември

Во илјади денари	***Белешка***	**2009**	**2008**
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	*18*	501.545	521.234
Средства за тргување	*19*	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	*20*	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик	*21*		
Кредити на и побарувања од банки	*22.1*	3.062.615	2.171.917
Кредити на и побарувања од други комитенти	*22.2*	316	-
Вложувања во хартии од вредност	*23*	-	166.608
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според “методот на главнина”)	*24*	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	*30.1*	829	-
Останати побарувања	*25*	12.867	12.901
Заложени средства	*26*	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	*27*	-	-
Нематеријални средства	*28*	1.016	1.833
Недвижности и опрема	*29*	112.109	115.475
Одложени даночни средства	*30.2*	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	*31*	-	-
Вкупна актива		**3.691.297**	**2.989.968**
Обврски			
Обврски за тргување	*32*	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	*33*	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	*21*	-	-
Депозити на банки	*34.1*	-	-
Депозити на други комитенти	*34.2*	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	*35*	-	-
Обврски по кредити	*36*	1.956.013	1.314.717
Субординирани обврски	*37*	-	-
Посебна резерва и резервирања	*38*	3.069	2.519
Обврски за данок на добивка (тековен)	*30.1*	-	2.556
Одложени даночни обврски	*30.2*	-	-
Останати обврски	*39*	8.209	5.206
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	*31*	-	-
Вкупно обврски		**1.967.291**	**1.324.998**

Биланс на состојба (продолжение)

На 31 декември

Во илјади денари	*Белешка*	**2009**	**2008**
Капитал и резерви			
Запишан капитал	*40*	1.193.792	932.400
Премии од акции		-	-
Сопствени акции		-	-
Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		-	-
Останати резерви		478.528	631.669
Задржана добивка/(Акумулирани загуби)		51.686	100.901
Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите во Банката		**1.724.006**	**1.664.970**
Малцинско учество		-	-
Вкупно капитал и резерви		**1.724.006**	**1.664.970**
Вкупно обврски и капитал и резерви		**3.691.297**	**2.989.968**
Потенцијални обврски	*42*	174.707	110.820
Потенцијални средства	*42*	-	-

Белешките на страните 8 - 118 се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2009 се одобрени од Надзорниот одбор на Банката на седница одржана на 28 април 2010 година.

Г-дин Ќенан Идризи
Главен оперативен директор

Г-дин Драган Мартиновски
Главен извршен директор

Извештај за промените во капиталот

За годината завршена на 31 декември

Во илјади денари	Капитал					Останати резерви		Реалоризациони резерви				Задржана добивка					
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Капитална компонента на хибридни	Други сопственички инструменти	Законска резерва	Останати резерви	Ревалоризациска резерва за средствата расположливи за продажба	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики	Останати ревалоризациски резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	Акумулирани загуби	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Малцинско учество	Вкупно капитал и резерви
На 1 јануари 2008	932.400	-	-	-	-	140.550	410.140	-	-	-	-	80.979	-	-	1.564.069	-	1.564.069
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2008, корегирано	932.400	-	-	-	-	140.550	410.140	-	-	-	-	80.979	-	-	1.564.069	-	1.564.069
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100.901	-	-	100.901	-	100.901
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	68.485	-	-	-	-	-	(68.485)	-	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	12.494	-	-	-	-	(12.494)	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 31 *декември* 2008 / 1 јануари 2009	**932.400**	**-**	**-**	**-**	**-**	**209.035**	**422.634**	**-**	**-**	**-**	**-**	**100.901**	**-**	**-**	**1.664.970**	**-**	**1.664.970**

Извештај за промените во капиталот (продолжение)

За годината завршена на 31 декември

	Капитал					Останати резерви			Реалоризациони резерви			Задржана добивка					
Во илјади денари	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Капитална компонента на хибридни	Други сопственички инструменти	Законска резерва	Останати резерви	Ревалоризациска резерва за средствата расположливи за продажба	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики	Останати ревалоризациски резерви	Расположливи за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	Акумулирани загуби	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Малцинско учество	Вкупно капитал и резерви
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59.036	-	-	59.036	-	59.036
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	86.372	-	-	-	-	-	(86..372)	-	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	21.879					(21.879)	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во резервите	-	-	-	-	-	30.000	(30.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување на запишан капитал со средствата од Гарантниот фонд	261.392						(261.392)	-	-	-	-		-	-	-	-	-
На 31 декември 2009	**1.193.792**	-	-	-	-	**325.407**	**153.121**	-	-	-	-	**51.686**	-	-	**1.724.006**		**1.724.006**

Белешките на страните 8 - 118 се составен дел на овие финансиски извештаи

Извештај за паричниот тек

За годината завршена на 31 декември

Во илјади денари	*Белешка*	2009	2008
Паричен тек од основната дејност			
Добивка/(Загуба)пред оданочувањето		59.147	112.260
Корегирана за:			
Малцинско учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех	*(само за консолидираните)*	-	-
Амортизација на:			
нематеријални средства	*28*	828	779
недвижности и опрема	*29*	6.010	5.561
Капитална добивка од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	-
Приходи од камата	*6*	(126.931)	(167.281)
Расходи за камата	*6*	24.450	37.895
Нето-приходи од тргување		-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основ:			
дополнителна исправка на вредноста	*12*	6.500	-
ослободена исправка на вредноста	*12*	-	(5.308)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа:			
дополнителни загуби поради оштетување		-	-
ослободени загуби поради оштетување		-	-
Посебна резерва:			
дополнителни резервирања	*38*	550	-
ослободени резервирања	*38*	-	(1.596)
Приходи од дивиденди		-	-
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва		-	-
Останати корекции		-	-
Наплатени камати		129.787	161.655
Платени камати		(22.360)	(51.392)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива		**77.981**	**92.573**
(Зголемување)/намалување на деловната актива:			
Средства за тргување		-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик		-	-
Кредити на и побарувања од банки		(884.261)	(129.686)
Кредити на и побарувања од други комитенти		(16.753)	-
Заложени средства		-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	-
Задолжителна резерва во странска валута		-	-
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи		-	-
Останати побарувања		383	(3.782)
Одложени даночни средства		-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување		-	-
Зголемување/(намалување) на деловните обврски:			
Обврски за тргување		-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик		-	-
Депозити на банки		-	-
Депозити на други комитенти		-	-
Останати обврски		3.003	394
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување		-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето		**(819.647)**	**(40.501)**
(Платен)/поврат на данок на добивка		(3.496)	(13.010)
Нето паричен тек од основната дејност		**(823.143)**	**(53.511)**

Извештај за паричниот тек

За годината завршена на 31 декември

Во илјади денари	*Белешка*	**2009**	**2008**
Паричен тек од инвестициската дејност			
(Вложувања во хартии од вредност)		-	(166.608)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност		166.903	-
		-	-
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)		-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва		-	-
(Набавка на нематеријални средства)		(11)	(405)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства			
(Набавка на недвижности и опрема)		(2.644)	(1.847)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата		-	-
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)		-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба		-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)		-	-
Останати приливи од инвестициската дејност		-	-
Нето паричен тек од инвестициската дејност		**164.248**	**(168.860)**
Паричен тек од финансирањето			
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)		-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност		-	-
(Отплата на обврските по кредити)		(123.365)	(237.841)
Зголемување на обврските по кредити		762.571	62.360
(Отплата на издадените субординирани обврски)		-	-
Приливи од издадените субординирани обврски		-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот		-	-
(Откуп на сопствени акции)		-	-
Продадени сопствени акции		-	-
(Останати одливи од финансирањето)		-	-
Останати приливи од финансирањето		-	-
Нето паричен тек од финансирањето		**639.206**	**(175.481)**
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		**(19.689)**	**(397.852)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари		521.234	919.086
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	*18*	**501.545**	**521.234**

Белешките на страните 8 - 118 се составен дел на овие финансиски извештаи

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед

(а) Општи информации

Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје ("Банката") е акционерско друштво во кое Република Македонија е единствен акционер и е инкорпорирана на територијата на Република Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:
ул: "Вељко Влаховиќ" бр. 26
1000 Скопје
Република Македонија

Основни активности на Банката се кредитирање на отпочнување со работа и развој на мали и средни претпријатија преку обезбедување среднорочни и долгорочни кредити, финансирање на извозот, извозно и домашно кредитно осигурување на побарувања, како и издавање на гаранции, тргување со хартии од вредност во свое име и за своја сметка. Кредитирањето на претпријатијата се врши преку комерцијалните банки во земјата прифатени како банки учеснички од страна на Банката кои го преземаат крајниот ризик од наплата на побарувањата.

Исто така, согласно измените на Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот во 2009 година Банката го пренесе формираниот Гарантен фонд за издавање гаранции за обезбедување на плаќања по долгорочни кредити за инвестиции одобрени од страна на банки и други финансиски институции во Република Македонија на микро, мали и средни трговци, трговци-поединци и занаетчии, регистрирани во Република Македонија на почетниот капитал на Банката. Гаранциите издадени од Гарантниот фонд до денот на влегување во сила на овој закон се обврска на МБПР.

Банката нема вложувања во подружници и придружени претпријатија.

Акциите на Банката не котираат на Македонска берза за хартии од вредност АД, Скопје.

(б) Основа за изготвување на финансиските извештаи

(ба) Изјава за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди како што се усвоени во Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (Службен весник на РМ бр. 118/2007) и Упатството за видовите и содржината на финаниските извештаи на банките (Службен весник на РМ бр. 118/2007, 80/2009 И 157/2009).

Финансиските извештаи претставуваат поединечни финансиски извештаи.

(бб) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност освен за:

- финансиските инструменти по објективна вредност преку билансот на успех кои што се мерат по објективна вредност;

- средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(б) Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжение)

(бв) Прикажување на финансиските информации

Информациите во финансиските извештаи се прикажани во илјада македонски денари освен во информациите во кои поинаку е наведено.

(бг) Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), кои се функционална валута на Банката.

(в) Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи, освен како што е објаснето во белешката 1(д), која ги наведува промените во сметководствените политики.

(ва) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојба. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, корегирани за ефективната камата и плаќањата во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот. Немонетарните средства и обврски кои се евидентираат по објективна вредност, искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определување на објективната вредност. Курсните разлики произлезени од превреднување се признаваат во билансот на успех.

Девизните средства со кои што работи Банката се претежно евра (ЕУР). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2009 и 2008 година беа како што следи:

	2009 МКД	**2008 МКД**
1 ЕУР	61,17	61,41

(вб) Камата

Приходот од камата и расходот од камата се признава во билансот на успех според методот на ефективна камата. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска (или каде што е соодветно, пократок период) на сегашната вредност на финансиското средство или обврска. Ефективната каматна стапка се утврдува при иницијалното признавање на средството или обврската и не се менува последователно.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(вб) Камата (продолжение)

Пресметката на камата ги вклучува сите надоместоци платени или примени, трансакциските трошоци, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето, издавањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Приходите од камата и расходите од камата се распределуваат во рамките на еден извештаен период, со споредување на амортизираната набавна вредност на финансискиот инструмент на почетокот на периодот и онаа на датумот на билансот на состојба.

Приходите и расходите од камати прикажани во билансот на успех вклучуваат:

- камати од финансиски средства и обврски по амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата;

- камата од вложувања расположливи-за-продажба со користење на методот на ефективна камата.

(вв) Провизии и надомести

Приходите и расходите од провизии и од надомести кои се составен дел од ефективната каматна стапка на финансиските средства и обврски се вклучени во пресметката на ефективната каматна стапка и се амортизираат низ очекуваниот век на финансискиот инструмент.

Останатите приходи од надомести и провизии настануваат по основ на финансиски услуги кои ги извршува Банката односно осигурување на побарувања од комерцијални ризици на краток рок и издавање гаранции по кредити одобрени од банки за кредитирање на мали и средни претпријатија или извоз на трговските друштва во Република Македонија.

За обезбедување на ризикот од настанување на осигурени комерцијални ризици по основ на издадените полиси Банката се реосигурува пропорционално кај странски реосигурители за 85% до 90% од осигурениот износ. Расходите од провизии и надомести настануваат по основ на финансиски услуги што ги добива Банката.

Приходите од провизии и надомести се признаваат во моментот на извршување на соодветната услуга. Расходите од провизии и надомести се признаваат на пресметковна основа.

(вг) Нето-приходи и расходи од курсни разлики

Нето-приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од порамнување на трансакции во странска валута и преведување во денари на монетарните ставки деноминирани во странска валута.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(вд) Грант од државата

Приходите од грантови од државата иницијално се признаваат како одложени приходи кога постои разумна сигурност дека тие ќе бидат примени и дека Банката ќе ги исполни условите поврзани со давањето на грантот. Грантовите од државата кои претставуваат надомест на трошоци кои ги реализирала Банката се признаваат во билансот на успех на периодична основа во периодот во кој трошоците се признаени.

(вѓ) Даноци

Данокот на добивка се состои од тековен данок и се признава во билансот на успех.

Согласно измените во Законот за Данок на добивка од 1 јануари 2009 година, друштвата се обврзани да пресметуваат и уплатуваат данок на добивка на непризнаените расходи и на исплатени дивиденди и други распределби од добивка. Стапката на данокот изнесува 10% (2008: 10%).

Основа за пресметка на данокот на непризнаени расходи претставува износот на непризнаени расходи утврдени со Законот за Данок на добивка, намален за износот на даночниот кредит и даночните ослободувања и олеснувања.

Основа за пресметка на данокот на добивка на исплатени дивиденди и на други распределби од добивката претставува износот на исплатената дивиденда и другите распределби од добивката извршени во тековната година. Оданочувањето на дивидендите односно авансите на дивидендите кои се исплаќаат во пари, се врши на денот на којшто дивидендата се исплаќа.

Во 2008 година методологијата за пресметка на данокот на добивка беше различна, со тоа што основа за пресметка на данокот претставуваше добивката кој се корегираше за одредени приходи и расходи и даночни ослободувања и олеснувања.

(ве) Финансиски средства и обврски

(i) Признавање

Банката почетно ги признава кредитите и побарувањата и обврските по кредити на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на порамнување на кој што Банката станува странка на договорните одредби на инструментот.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ве) Финансиски средства и обврски (продолжение)

(ii) Депризнавање

Банката ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кои се креирани или задржани од Банката се признаваат како посебно средство или обврска.

Банката ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iii) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојбата само кога Банката има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се презентираат на нетна основа само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандардите, или за добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции.

(iv) Принцип на мерење според амортизирана вредност

Амортизираната набавна вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износот според кој што финансиското средство или обврска се мерат при почетното признавање, намален за отплатите на главницата, плус или минус акумулираната амортизација со употреба на методот на ефективна камата на било која разлика помеѓу почетно признаениот износ и износот при доспевањето, намален за евентуалните загуби поради оштетување.

(v) Принцип на мерење според објективна вредност

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски се базира на нивната котирана пазарна цена на активен пазар. За останатите финансиски инструменти објективната вредност се утврдува со користење на техники за вреднување.

Техниките за вреднување вклучуваат техника на нето сегашна вредност, метод на дисконтирани парични текови, споредба со слични инструменти за кои постојат пазарни цени и модели на вреднување.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ве) Финансиски средства и обврски (продолжение)

(vi) Загуби поради оштетување

На секој датум на билансот на состојба Банката проценува дали постојат објективни докази за оштетеност на финансиските средствата кои не се мерат според објективна вредност. Финансиските средства се оштетени кога објективни докази покажуваат дека оштетувањето настанало по почетното признавање на средството, и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.

Банката издвојува загуби поради оштетување согласно Одлуката на Народна Банка на Република Македонија за управување со кредитниот ризик (Службен весник бр. 17/2008, 31/2009) и Одлука на НБРМ за Методологија за утврдување на исправка на вредноста и за издвојување исправка на вредност од страна на Македонска банка за поддршка на развојот (Службен весник бр.144/09). За потребите на последната Одлука, Банката врши класификација на секоја активна билансна и вонбилансна ставка според степенот на кредитниот ризик на кој е изложена при што класификацијата се врши за секоја одделна изложеност на кредитен ризик на поединечна основа.

Објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се оштетени може да вклучува доцнење или неисполнување на обврските на должникот, реструктуирање на кредитот од страна на Банката според услови кои Банката инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот на хартиите од вредност банкротирале, исчезнување на активен пазар за хартиите од вредност, или други воочливи информации за група на средства како што се негативни промени во платежниот статус на должникот или издавачот на хартиите од вредност во групата, или економски услови кои соодветствуваат со неисполнување на обврските во групата.

Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех и се рефлектирани во сметката за исправка на вредност за кредити и побарувања. Каматата на оштетените средства продолжува да се признава преку амортизација на дисконтот. Доколку во наредниот период износот на загубата поради оштетување се намали, загубата се анулира низ билансот на успехот.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(вж) Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричниот еквивалент го сочинуваат паричните средства во благајна, депозитите по видување кај банките, депозитите во Народна Банка на Република Македонија (“НБРМ”), како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на достасаност од три или помала од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена во нивната објективна вредност, и кои се користат од Банката во управување со краткорочни обврски, вклучувајки ги благајничките записи со кои може да се тргува на секундарен пазар.

Паричните средства и паричниот еквивалент се евидентираат по амортизирана набавна вредност во билансот на состојба.

(вз) Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не се котирани на активен пазар и кои Банката нема намера да ги продаде веднаш или во блиска иднина.

Кредитите и побарувањата почетно се признаваат по објективна вредност плус инкременталните директни трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

(вѕ) Вложувања

Вложувањата почетно се мерат според објективната вредност плус, во случај на вложувања кои не се мерат според објективна вредност преку биланост на успех, инкременталните директни трансакциски трошоци и последователно се мерат во зависност од нивната класификација, или како чувани-до-достасаност по објективна вредност преку биланост на успех, или како расположливи-за-продажба.

(i) Вложувања чувани-до-достасаност

Вложувањата чувани-до-достасаност се недеривативни средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност кои Банката има позитивна намера и можност да ги чува до периодот на достасување, и кои не се одредени според објективна вредност преку биланост на успех или како расположливи-за-продажба.

Вложувањата чувани-до-достасаност се проценуваат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна камата. Продажба или рекласификација на значителен износ на средствата чувани-до-достасаност далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите средства чувани-до-достасаност како расположливи-за-продажба, а Банката нема да може да класификува вложувања како чувани-до-достасаност во тековната и следните две години.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(вѕ) Вложувања (продолжение)

(ii) Вложувања расположливи-за-продажба

Вложувања расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како расположливи-за-продажба или кои не се класификувани во некоја друга категорија на финансиско средство. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување. Сите останати вложувања расположливи-за-продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Банката ќе и биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или оштетат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот е признаваат во билансот на успех.

(ви) Недвижности и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се материјални вложувања за административни цели од кои се очекува да имаат корисен век подолг од една година.

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Набавениот софтвер кој е неопходен за функционирање на соодветната опрема се признава како дел од таа опрема.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Банката и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ви) Недвижности и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот проценет корисен век на употреба, за тековниот и претходниот период, се како што следи:

	%
Згради	2.5
Мебел и опрема	10 до 25
Моторни возила	25

(вј) Нематеријални средства

(i) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од Банката се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во специфичното средство на кое се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се признава по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот проценет корисен век на употреба за тековниот и претходниот период, се како што следи:

	%
Софтвер и лиценци	25

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(вк) Загуби поради оштетување на нефинансиските средства

Сметководствените вредности на нефинансиските средства на Банката, освен одложените даночни средства се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единицата која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех. Загубите поради оштетување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата на единиците (група на единици) на пропорционална основа

Надоместувачкиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување признаена во минатите периоди се проценува на секоја дата на известување заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради оштетување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради оштетување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради оштетување.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(вл) Резервирања

Резервирање се признава во билансот на состојба кога Банката како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Банката за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

Резервирање за неповолни договори се признава кога очекуваните користи од договорот за Банката се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот.

Резервирањето се утврдува по сегашната вредност од пониската вредност од очекуваните трошоци за откажување на договорот и сегашната вредност на очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервација, Банката признава загуба поради оштетување на средствата поврзани со договорот.

(вљ) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови.

Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Банката признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус и доколу Банката има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Според македонската законска регулатива Банката исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(вм) Средства и обврски од комисионо работење

Средствата и обврските управувани во име и за сметка на банки се вклучени во билансот на состојба на нето основа. Нето обврските прикажани во билансот на состојба претставуваат времена разлика помеѓу наплатата или исплатата на обврските за сметка на банките.

(вн) Акционерски капитал и резерви

(i) Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Инкременталните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Дивиденди

Дивидендата што и припаѓа на Државата согласно законската регулатива се распределува во резерви на Банката.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки

Клучни извори на несигурност во проценките

Посебна резерва и резервирања

Резервирањата се дефинирани како обврска со неизвесен временски период на достасување или износ. Обврска е сегашна обврзаност на банката, која произлегува од минати настани чие подмирување се очекува да доведе до одлив на ресурси од банката.

Резервирањето треба да се признае кога:

- Банката има сегашна обврска како резултат на минат настан;
- Постои веројатност за одлив на ресурси за подмирување на обврската;
- Може да се направи веродостојна проценка на износот кој ќе биде потребен за подмирување на обврската.

Обврзувачки настан е настан кој создава законска или изведена обврска и банката нема друга алтернатива освен да ја подмири таа обврска.

Законската обврска може да произлезе врз основа на договор или законска регулатива.

Изведената обврска произлегува од дејствијата на банката, каде што:

- По пат на воспоставен модел на мината практика, објавени политики или специфична скорешна изјава, банката навестила дека ќе преземе одредени одговорности
- Банката создала оправдано очекување кај други странки дека ќе ги исполни своите одговорности,
- Сегашна обврска како резултат на минат настан , за која не е веројатно дека ќе предизвика одлив на средства од банката и која не може веродостојно да се измери, претставува потенцијална обврска.

Потенцијалните обврски не се признаваат во билансот на состојба туку во вонбилансната евиденција.

Одливот на ресурси од банката се смета за веројатен доколку веројатноста да се случи е поголема од 50%. Примери исправка на вредност и резервирања се:

- Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености - банката треба да процени дали има ризик за потенцијални загуби на нејзините активни вонбилансни позиции изложени на кредитен ризик и за тие загуби да издвои соодветен износ на исправка на вредност согласно со Одлуката за управување со кредитен ризик, пропишана од НБРМ;

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки (продолжение)

Клучни извори на несигурност во проценките (продолжение)

- Резервирања за судски постапки - резервирања за сите судски постапки за кои се очекува крајниот исход да резултира со одлив на ресурси на банката;

- Резервирање за преструктуирање - под преструктурурање се подразбира програма која е планирана и контролирана од страна на раководството и материјално го менува полето или начинот на работа.За издвојување на овие резерви потребен е детален план за преструктуирање, а не само одлука од раководството;

- Резервирање за неповолни договори - доколку банката има неповолен договор, сегашната вредност на обврската по договорот треба да се признае и да се мери како резервирање.

Износот признаен како резервирање на датумот на билансот на состојба е проценка на потребниот издаток за подмирување на сегашната вредност на обврската.

При мерењето на резервирањето, Банката ги зема во предвид ризиците и неизвесностите, ги дисконтира резервирањата, ги зема предвид идните настани, а исто така ги зема предвид добивките од очекуваното отуѓување на средствата.

Почетното признавање и последователното зголемување/намалување на резервирањето се прикажува на нето основа во билансот на успех во позицијата Останати расходи/приходи од дејноста.

Последователно, банката го проценува износот на резервирањата, на секој датум на билансот на состојба и соодветно го корегира за да ја одрази тековната состојба. Ослободените резервации се прикажуваат во билансот на успех во позиција Останати приходи од дејноста. Резервирањето треба да се користи само за издатоци за кои тоа било почетно признаено.

Определување на објективната вредност

За определувањето на објективната вредност на финансиските средства и обврски коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се користат техники за вреднување прикажани во сметководствената политика 1(ве)(v). Финансиските инструменти со кои не се тргува често и за кои не постојат транспарентни цени, објективната вредност е помалку веродостојна, поради што има потреба од различни нивоа на расудувања, во зависност од ликвидноста, концентрацијата, несигурност на пазарните фактори, предвидените цени и останати ризици кои влијаат на дадениот инструмент.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Вовед (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки (продолжение)

Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Банката

Клучните сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики се презентирани подолу:

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Банката овозможуваат финансиските средства и обврски при почетно признавање да бидат класификувани во одредени категории:

- При класификација на одредени средства како средства за тргување, Банката утврдила дека се исполнети дефинициите за финансиски средства чувани за тргување.
- При класификација на одредени средства или обврски како финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех, Банката утврдила дека е исполнет еден од критериумите за определување.
- При класификација на одредено средство како средство чувано-до-достасаност, Банката утврдила дека има и позитивна намера и можност да го чува до периодот на достасување, како што се бара во сметководствената политика вs (i).

(д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Од 1 јануари 2009 година стапи на сила Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи и Упатството за видовите и содржината на финаниските извештаи на банките. Како резултат на ова Банката прв пат изготвува целосен сет на финаниски извештаи согласно пропишаниот од Народна Банка на Република Македонија (“НБРМ”) модел на финаниските извештаи на банките и на белешките кон тие финансиски извештаи. Податоците за позиции во биланост на состојба се преземени од финаниските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2008 година изготвени согласно Меѓународните стандарди за финансиско известување и таму каде што беше потребно направени се одредени рекласификации со цел да се задоволат изискувањата на моделот пропишан од НБРМ.

Рекласификации беа соодветно направени во одредени позиции од билансот на состојба и билансот на успех. Горенаведените рекласификации не предизвикуваат корекции во финансиските извештаи.

(ѓ) Усогласеност со законската регулатива

Со состојба на 31 декември 2009 Банката е усогласена со барањата на законската регулатива пропишана од Народна Банка на Република Македонија.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици

Вовед

Банката е изложена на следните ризици од употреба на финансиските инструменти:

- кредитен ризик
- ризик на ликвидност
- пазарни ризици.

Оваа белешка представува информација за изложеноста на Банката на секој од овие ризици, целите, политиките и начините за мерење и управување со ризиците на Банката.

Ризикот претставува веројатност одредена активност или настан да има директно негативно влијание врз добивката и/или сопствените средства, или да предизвика тешкотии во остварувањето на целите на Банката. Ризикот е соодветно управуван кога е идентификуван, разбран, оценет, извршен е мониторинг и контролиран. Клучни елементи на процесот на управување со ризици во Банката се јасно дефинирана организациона структура, идентификување, мерење, мониторинг и контрола, како и соодветна примена на инструментите за заштита и намалување на одделните ризици.

Одборот за управување со ризици воспоставува и спроведува политики за преземање и управување со одделен ризик, дава предлози за нивно ревидирање и врши мониторинг и оценка на ефикасноста на целокупниот процес на управување со ризиците. Надзорниот одбор ги одобрува политиките за преземање и управување со ризици и го следи нивното спроведување. Воспоставените Политики за управување со одделни ризици, кои овозможуваат идентификација, мерење, мониторинг и контрола на ризикот на кој се однесуваат, обезбедуваат разумна сигурност дека работењето е насочено кон постигнување на целите на Банката и е во согласност со применливите правила и законска регулатива, како и со одобрените лимити на изложеност од страна на Надзорниот одбор. Лимитите на изложеноста на поодделните ризици се предмет на ревидирање, во зависност од внатрешните и надворешните услови во кои работи Банката, но најмалку еднаш годишно. Дополнително, Управниот одбор на Банката воспоставува и спроведува процедури за идентификација, мерење, мониторинг и внатрешни контроли на процесот на управување со ризиците. Имајќи предвид дека процесот на управување со ризици е важен за секој вработен во Банката се спроведуваат обуки со цел да се создаде конструктивна средина, каде сите вработени ќе ги разберат своите задачи и обврски.

Внатрешната ревизија врши редовни и периодични оцени на спроведување на интерните контроли, политиките и процедурите за преземање и управување со поединечни ризици.

Процесот на управување со ризици е во согласност со Стратегијата за Банката за преземање и управување со ризици.

2.1 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик од финансиска загуба за Банката поради неможноста клиентот или друга договорна страна да ги измирува своите обврски во договорениот износ и/или договорените рокови. Изложеноста на кредитен ризик главно и најзначајно произлегува од кредити, но постојат и други извори на кредитен ризик - гаранции, кредитно осигурување на побарувања, депозити кај банки и други позиции што се вклучуваат во билансната и вонбилансната евиденција на Банката.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Управување со кредитниот ризик

Управувањето со кредитен ризик е дел од интегрираниот пристап за управување со сите финансиски ризици на кои е изложена Банката. Јасно дефинираната организациона структура е важен елемент на процесот на управување со кредитен ризик што обезбедува изложености на кредитен ризик во рамките на лимитите утврдени од Надзорен одбор.

Надзорниот одбор одобрува изложеност спрема поединечно лице од над 10% од сопствените средства на Банката, како и изложеност спрема одделна банка од над 25% од сопствените средства на Банката. Изложеностите на кредитен ризик под овие лимити се одобруваат од страна на Кредитниот одбор и Одборот за осигурување.

Банката има воспоставено интерен бодовен модел во процесот на анализа/одобрување на изложености на кредитен ризик спрема банките што има влијание и врз одредувањето на кредитни лимити, како и на процесот на мерење на ризикот и следствено на тоа на одредувањето на износот и квалитетот на обезбедувањето.

Мерењето на кредитен ризик се врши на поединечна основа при што основни индикатори за кредитниот ризик се изложеноста, веројатноста од пропаѓање, веројатноста од намалување на бонитетот, веројатноста од надокнада на отпишаните побарувања и сл.

Секторите за кредитирање и гаранции, секторот за кредитно осигурување, како и секторот за средства и ликвидност ги следат сите кредитни изложености во однос на воспоставените лимити.

Управниот одбор на Банката е одговорен за внатрешна контрола од аспект на изложеноста на кредитен ризик поради што се воспоставуваат интерни акти во кои се утврдуваат лимитите на ризиците што имаат за цел да помогнат при контрола и управување со ризикот. Имено, процесот на контрола има за цел да се минимизира влијанието на ризикот на капиталот и на добивката согласно со стратегиските цели на Банката.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

А Анализа на максималната изложеност на кредитен ризик

Во МКД илјади	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансна изложеност		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
I. Сметководствена вредност на изложености за кои е издвоена исправка на вредноста/исправка на вредност																		
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, пред исправката на вредноста на поединечна основа																		
категорија на ризик А	2.679.825	2.211.881	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.610	6.341	32.896	2.686.166	2.246.387
категорија на ризик Б	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.251	6.337	476	6.337	5.727
категорија на ризик В	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.023	-	2.023	-
категорија на ризик Г	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик Д	85.038	85.575	56.500	36.709	-	-	-	-	-	-	53	-	-	-	802	465	142.393	122.749
	2.764.863	2.297.456	56.500	36.709	-	-	-	-	-	-	53	-	-	6.861	15.503	33.837	2.836.919	2.374.863
(Исправка на вредноста на поединечна основа)	(113.042)	(125.539)	(56.500)	(36.709)	-	-	-	-	-	-	(53)		-	(843)	(3.069)	(2.519)	(172.664)	(165.610)
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, намалена за исправката на вредноста на поединечна основа	2.651.821	2.171.917	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	6.018	12.434	31.318	2.664.255	2.209.253
Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, пред исправката на вредноста на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
поединечно незначајни изложености (портфолио на мали кредити)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
поединечно значајни изложености кои не се оштетени на поединечна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста за исправка на вредност на групна основа)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, намалена за исправка на вредноста и посебната резерва на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

А Анализа на максималната изложеност на кредитен ризик (продолжение)

о МКД илјади	Кредити на и побарувања од банки 2009	2008	Кредити на и побарувања од други комитенти 2009	2008	Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба 2009	2008	Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување 2009	2008	Парични средства и парични еквиваленти 2009	2008	Побарувања за провизии и надомести 2009	2008	Останати побарувања 2009	2008	Вонбилансна изложеност 2009	2008	Вкупно 2009	2008
II. Сметководствена вредност на изложености за кои не е издвоена исправка на вредноста/исправка на вредност	410.794	-	316	-	-	-	-	166.608	501.545	521.234	8.535	2.537	4.332	4.346	162.273	79.502	1.087.795	774.227
Достасани побарувања																		
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
до 30 дена	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.690	2.537	-	-	-	-	1.690	2.537
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.690	2.537	-	-	-	-	1.690	2.537
Недостасани побарувања																		
реструктурирани побарувања																		
останати побарувања	410.794	-	316	-	-	-	-	166.608	501.545	521.234	6.845	-	4.332	4.346	162.273	79.502	1.086.105	771.690
Сметководствена вредност на недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста/исправка на вредност	410.794	-	316	-	-	-	-	166.608	501.545	521.234	6.845	-	4.332	4.346	162.273	79.502	1.086.105	771.690
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебна вредност	3.175.657	2.297.456	56.816	36.709	-	-	-	166.608	501.545	521.234	8.588	2.537	4.332	11.207	177.767	113.339	3.924.705	3.149.090
(Вкупна исправка на вредноста)	(113.042)	(125.539)	(56.500)	(36.709)	-	-	-	-	-	-	(53)	-	-	(843)	(3.069)	(2.519)	(172.664)	(165.610)
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посеба вредност	3.062.615	2.171.917	316	-	-	-	-	166.608	501.545	521.234	8.535	2.537	4.332	10.364	174.698	110.820	3.752.041	2.983.480

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Оштетени кредити и хартии од вредност

Оштетени кредити и хартии од вредност за кои што Банката одреди дека е веројатно да не се наплати целата достасана главница и камата според договорните услови на договорот за кредит / хартии од вредност. Овие кредити се класификувани од А до Д ризична категорија според интерниот систем за класификација на кредитен ризик на Банката.

Оштетени кредити и хартии од вредност се такви кредити и хартии од вредност за кои што Банката врз основа на Одлуката на Народна Банка на Република Македонија за управување со кредитниот ризик (Службен весник бр. 17/2008, 31/2009) и Одлука на НБРМ за Методологија за утврдување на исправка на вредноста и за издвојување исправка на вредност од страна на Македонска банка за поддршка на развојот (Службен весник бр.144/09) одредила дека има потреба од издвојување на загуби поради оштетување. Сите кредити се класификувани од А до Д ризична категорија според деновите на доцнење и други критериуми утврдени во истите одлуки.

Достасани, но не оштетени кредити

Кредити и хартии од вредност кај кои договорната камата и главница се достасани, но Банката верува дека не е соодветно да се пресмета загуба поради оштетување, поради износот на расположливото обезбедувањето или степенот на наплата.

Исправка на вредност

Банката пресметува исправка на вредност која претставува проценка на настанатите загуби поради оштетување во кредитното портфолио. Главни компоненти на оваа исправка на вредност е специфичната посебна резерва која се однесува на индивидуално значајните изложености како што е дефинирано во Одлуката.

Посебна резерва

Банката пресметува посебна резерва која претставува проценка на настанатите загуби поради оштетување во вонбилансната кредитна изложеност. Банката проценува дали има ризик за потенцијални загуби на нејзините активни вонбиланси позиции изложени на кредитен ризик (одобрени гаранции) кога се исполнети следните предуслови:

- Банката има сегашна обврска како резултат од минат настан
- Постои веројатност за одлив на ресурси
- Може да се направи веродостојна проценка на износот кој ќе биде потребен за подмирување на обврската.

Кога таквите загуби се во согласност со горенаведените услови Банката издвојува соодветен износ на посебна резерва согласно Одлуката на Народна Банка на Република Македонија за управување со кредитниот ризик (Службен весник бр. 17/2008, 31/2009) и Одлука на НБРМ за Методологија за утврдување на исправка на вредноста и за издвојување исправка на вредност од страна на Македонска банка за поддршка на развојот (Службен весник бр.144/09).

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Политика на отпис

Банката отпишува износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната исправка на вредност) кога Надзорниот Одбор ќе одреди дека кредитот / хартиите од вредност се ненаплативи. Одлуката се донесува по разгледување на информации како значајни промени во финансиската позиција на должникот / издавачот на хартиите од вредност, доколку должникот / издавачот не е во можност да ги подмири своите обврски, или дека износот од реализација на обезбедувањето нема да биде доволен да се подмири целата изложеност. Банката врши отпис на износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната исправка на вредност) откако врз основа на правосилна судска одлука се исцрпени сите можности за наплата на истите.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и паричен еквивалент		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2009	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**
Вредности на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Првокласни инструменти за обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност на обезбедувањето на кредитна изложеност која се оценува за оштетување на групна основа																
Првокласни инструменти за обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик (продолжение)

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и паричен еквивалент		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2009	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* МБПР како обезбедување од банките учеснички зема меници за поодделните крајни корисници.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Банката ја следи концентрацијата на кредитниот ризик по сектор и по географска локација. Анализата на концентрацијата на кредитниот ризик на датумот на известување е како што следи:

В Концентрација на кредитниот ризик по индустриски гранки и по географска локација

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспасување		Парични средства и парични еквивалент		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
Во МКД илјади	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**
Индустриска гранка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-						
Нерезиденти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.877	-	196	-	166.770	85.803	158.012	11.182
Земјоделство, лов и шумарство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Рибарство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.223	-	-	-
Преработувачка индустрија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	188	-	5.100	760	3.408	1.223	5.288
Снабдување со електрична енергија, гас и вода	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Градежништво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	12	-
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила, мотоцикли и предмети за лична употреба и за домаќинствата	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	-	-	-	665	15.962	461	15.362
Хотели и ресторани	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.483	23.789
Сообраќај, складирање и врски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиско посредување	3.062.615	2.171.917							501.545	521.234	31	2.349		886	-	59	3.566.348	2.696.386
Активности во врска со недвижен имот, изнајмување и деловни активности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Јавна управа и одбрана; задолжителна социјална заштита			316					166.608	-	-	2.518		-		-	-	2.834	166.608
Образование	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Здравство и социјална работа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.053	-	-	-	-	-	5.255	30.864
Други комунални, културни, општи и лични услужни активности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	219	32	5.280	5.588	11.496	29.655
Приватни домаќинства со вработени лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Екстериторијални организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.917	4.346	-	-	3.917	4.346
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	3.062.615	2.171.917	316	-	-	-	-	166.608	501.545	521.234	8.535	2.537	4.332	10.364	174.698	110.820	3.752.041	2.983.480

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В Концентрација на кредитниот ризик по индустриски гранки и по географска локација (продолжение)

Во МКД илјади	**Кредити на и побарувања од банки**		**Кредити на и побарувања од други комитенти**		**Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба**		**Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување**		**Парични средства и паричен еквивалент**		**Побарувања за провизии и надомести**		**Останати побарувања**		**Вонбиласни изложености**		Вкупно	
	2009	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**
Географска локација																		
Република Македонија	3.062.615	2.171.917	316	-	-	-	-	166.608	331.355	178.356	3.658	2.537	4.136	10.364	7.928	25.017	3.409.979	2.554.261
Земји-членки на Европската унија	-	-	-	-	-	-	-	-	170.190	342.878	4.877	-	196	-	156.259	76.925	331.542	421.675
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.511	8.878	10.520	7.544
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато (наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	3.062.615	2.171.917	316					166.608	501.545	521.234	8.535	2.537	4.332	10.364	174. 698	110.820	3.752.041	2.983.480

Концентрацијата по локација за кредити и побарувања се мери според локација на должникот. Концентрацијата по локација за вложувања се мери според локација на издавачот на хартиите од вредност.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносниот ризик претставува веројатност Банката да не може да обезбеди доволно средства за измирување на своите достасани обврски во моментот на нивното достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци. Ликвидносниот ризик произлегува од неможноста Банката навремено и брзо да ја претвори активата во парични средства со минимални трошоци, како и од неможноста за правилно управување со неочекуваните промени во изворите на средствата.

Управување со ризик на ликвидност

Банката при управување со ликвидноста води сметка, колку што е можно подолгорочно, секогаш да има доволно ликвидни средства за исполнување на обврските кога ќе достасаат, под нормални и невообичаени услови, без да настанат неприфатливи загуби или штета врз репутацијата на Банката.

Секторот за средства и ликвидност добива информации од другите сектори во однос на ликвидносниот профил на нивните финансиски средства и обврски како и детали за другите проектирани парични текови кои произлегуваат од проектираните идни операции. Секторот за средства и ликвидност оддржува портфолио на краткорочни ликвидни средства, воглавно составени од краткорочни ликвидни хартии од вредност и пласмани во други банки, со цел да се обезбеди соодветна ликвидност на Банката.

Дневната ликвидност и пазарните услови редовно се следат. Сите политики и процедури за ликвидноста се предмет на разгледување и одобрување од Надзорниот Одбор на Банката. Извештаите за ликвидност, се доставуваат до НБРМ на редовна основа.

Изложеност на ризик на ликвидност

Банката има пристап до различни извори за финансирање. Средствата се обезбедуваат преку позајмици и акционерски капитал. Ова ја зголемува флексибилноста за финансирање, ја ограничува зависноста од поединечни извори на финансирање и ги намалува трошоците. Банката тежнее да одржува рамнотежа меѓу континуитетот во финансирањето и флексибилноста преку употреба на обврски со различен период на достасување.

Исто така, како дел од стратегијата за управување со ризикот на ликвидност, Банката одржува портфолио на високоликвидни средства.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)

Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2009							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	432.203	69.342	-	-	-	-	501.545
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	82.140	68.187	723.723	649.982	1.436.291	102.292	3.062.615
Кредити на и побарувања од други комитенти	316	-	-	-	-	-	316
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	829	-	-	-	829
Останати побарувања	5.409	71	3.905	462	1.560	1.460	12.867
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	520.068	137.600	728.457	650.444	1.437.851	103.752	3.578.172
Финансиски обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	9.996	29.165	46.313	225.757	646.715	998.067	1.956.013
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	4.785	47	3.377	-	-	-	8.209
Вкупно финансиски обврски	14.781	29.212	49.690	225.757	646.715	998.067	1.964.222
Рочна неусогласеност	505.287	108.388	678.767	424.687	791.136	(894.315)	1.613.950

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)

Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2008							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	521.234	-	-	-	-	-	521.234
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	86.570	33.270	299.886	535.968	1.160.239	55.984	2.171.917
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност		166.608	-	-	-	-	166.608
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	4.487	123	587	1.213	3.787	2.704	12.901
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	612.291	200.001	300.473	537.181	1.164.026	58.688	2.872.660
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	28.506	31.126	68.122	107.364	107.364	972.235	1.314.717
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	2.556	-	-	-	-	-	2.556
Останати обврски	562	2.556	-	2.088	-	-	5.206
Вкупно финансиски обврски	31.624	33.682	68.122	109.452	107.364	972.235	1.322.479
Рочна неусогласеност	580.667	166.319	232.351	427.729	1.056.662	(913.547)	1.550.181

Табелата ги прикажува недисконтираните парични текови на финансиските обврски на Банката на основа на нивниот најран договорен рок на достасување. Паричните текови кои што Банката очекува да настанат не се разликуваат од договорените.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.3 Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цена на капиталот, девизните курсеви и кредитните маржи (кои не се однесуваат на промена во кредитната способност на должникот / издавачот на хартии од вредност) ќе влијаат на приходот на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи параметри, со оптимизирање на повратот. Банката нема портфолио на тргување.

Управување со пазарни ризици

Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности претставува ризик од загуба којшто произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката. Овој ризик е најзначајниот вид пазарен ризик.

Банката е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки.

Управувањето со овој ризик, кој има директно влијание на приходите и на економската вредност на портфолиото на банкарски активности на Банката, претставува дел од интегрираниот систем на управување со ризици во Банката. Македонска банка за поддршка на развојот воспоставува систем на управување со ризик од промени на каматните стапки согласно со обемот и видот на активности што ги извршува, како и со степенот на изложенот на ризик од промена на каматни стапки.

За мерење на овој ризик Банката применува техника на јаз анализа и/или коефициент на осетливост на каматни стапки. Во функција на мониторинг и контрола Банката воспоставува лимити за изложеност на ризик од промена на каматни стапки, како и адекватно управување со овој ризик насочено кон остварување на целите и задачите на банката.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Банката. Банката одобрува кредити под исти услови на сите банки учеснички, и при тоа за секоја кредитна линија однапред е дефинирана соодветно каматната маржа за Банката.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

А Анализа на вредноста изложена на ризик

	2009		2008	
Во илјади денари	состојба на 31 декември	просечна вредност	состојба на 31 декември	просечна вредност
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-
Варијанса	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Б Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

Во илјади денари	Пораст на кривите на принос за 1%	Намалување на кривите на принос за 1%	Пораст на кривите на принос за 0.5% по првата година	Намалување на кривите на принос за 0.5% по првата година
2009				
Состојба на 31 декември	-	-	-	-
Просечна вредност за периодот	-	-	-	-
Највисока вредност за периодот	-	-	-	-
Најниска вредност за периодот	-	-	-	-
2008				
Состојба на 31 декември	-	-	-	-
Просечна вредност за периодот	-	-	-	-
Највисока вредност за периодот	-	-	-	-
Најниска вредност за периодот	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

Анализата на усогласеноста на каматните стапки, на портфолиото кое не се чува за тргување е како што следи:

2.3.1 Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без портфолио за тргување и деривати)

			Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструментите со променлива каматна стапка, предмет на одлука на органите на банката							
Во илјади денари	Пондерирана ефективна камата	Инструменти со променлива каматна стапка	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Некаматосано	Вкупно
2009										
Финансиски средства										
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	429.317	69.047	-	-	-	-	3.181	501.545
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	954.060	68.866	68.588	379.115	488.721	987.014	102.894	13.357	3.062.615
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-	-	-	316	316
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	35	71	329	462	1.560	1.460	8.950	12.867
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	954.060	498.218	137.706	379.444	489.183	988.574	104.354	25.804	3.577.343
Финансиски обврски										
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	955.103	-	-	-	7.147	30.067	953.210	10.486	1.956.013
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	8.209	8.209
	-	955.103	-	-	-	7.147	30.067	953.210	18.695	1.964.222
Неусогласеност на каматните стапки на финансиските средства и обврски	-	(1.043)	498.218	137.706	379.444	482.036	958.507	(848.856)	7.109	1.613.121

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без портфолио за тргување и деривати) (продолжение)

Во илјади денари	Пондерирана ефективна камата	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструментите со променлива каматна стапка, предмет на одлука на органите на банката до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Некамат-осано	Вкупно
2008										
Финансиски средства										
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	520.657	-	-	-	-	-	577	521.234
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	1.012.951	67.479	26.205	235.458	254.919	549.774	8.128	17.003	2.171.917
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	166.608	-	-	-	-	-	166.608
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	3.971	123	587	-	5.000	2.704	516	12.901
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	1.012.951	592.107	192.936	236.045	254.919	554.774	10.832	18.096	2.872.660
Финансиски обврски										
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	308.464	-	-	-	-	35.736	957.941	12.576	1.314.717
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	5.206	5.206
	-	308.464	-	-	-	-	35.736	957.941	17.782	1.319.923
Неусогласеност на каматните стапки на финансиските средства и обврски	-	704.487	592.107	192.936	236.045	254.919	519.038	(947.109)	314	1.552.737

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Изложеност на валутен ризик – портфолио кое не се чува за тргување

Валутен ризик е ризик од загуба заради промена на меѓувалутарните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути. Банката воспоставува систем на идентификување, мерење, следење и контрола на валутен ризик на кој е изложена во своето работење при што ги опфаќа сите активности и трансакции кои во билансната и вонбилансната евиденција се евидентирани во девизи и во денари индексирани во девизна клаузула

Македонска банка за поддршка на развојот воспоставува политика доколку е можно средствата од странски извори да ги пласира во иста валута или во денари со девизна клаузула во валутата на потеклото на средствата.

Мерењето на валутниот ризик се врши преку показателот за однос на агрегатната девизна позиција со сопствените средства на Банката. Во политиката за управување со валутен ризик се дефинира овој интерен лимит, кој е различен од законскиот бидејќи согласно со Законот за МБПР, за Банката не важат прописите за отворени девизни позиции.

Мониторингот на овој ризик на редовна основа обезбедува сигурност за Надзорниот и Управниот одбор дека воспоставениот систем на контрола функционира соодветно.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Валутен ризик (продолжение)

			Наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски						**Вкупно**
Во илјади денари	**МКД**	**ЕУР**	**УСД**						
2009									
Монетарни средства									
Парични средства и парични еквиваленти	151.644	349.816	85	-	-	-	-	-	501.545
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик				-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од други банки	-	3.062.615	-	-	-	-	-	-	3.062.615
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	316	-	-	-	-	-	-	316
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-	-	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	829	-	-	-	-	-	-	-	829
Останати побарувања	5.233	7.634	-	-	-	-	-	-	12.867
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупо монетарни средства	157.706	3.426.855	85	-	-	-	-	-	3.578.172
Монетарни обврски									
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	152.298	1.803.715	-	-	-	-	-	-	1.956.013
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	2.731	5.478	-	-	-	-	-	-	8.209
Вкупно монетарни обврски	155.029	1.809.193	-	-	-	-	-	-	1.964.222
Нето-позиција	2.677	1.617.662	85	-	-	-	-	-	1.613.950

Белешки кон финансиските извештаи

2. Управување со ризици (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Валутен ризик (продолжение)

	Наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски								Други валути	Вкупно
Во илјади денари	**МКД**	**ЕУР**	**УСД**							
2008										
Монетарни средства										
Парични средства и парични еквиваленти	156.576	31.907	21.867	-	-	-	-	-	-	210.350
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други банки	-	2.482.801	-	-	-	-	-	-	-	2.482.801
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	166.608	-	-	-	-	-	-	-	-	166.608
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	153	12.748	-	-	-	-	-	-	-	12.901
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупо монетарни средства	323.337	2.527.456	21.867	-	-	-	-	-	-	2.872.660
Монетарни обврски										
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	150.872	1.163.845	-	-	-	-	-	-	-	1.314.717
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	2.556	-	-	-	-	-	-	-	-	2.556
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	490	4.716	-	-	-	-	-	-	-	5.206
Вкупно монетарни обврски	153.918	1.168.561	-	-	-	-	-	-	-	1.322.479
Нето-позиција	169.419	1.358.895	21.867	-	-	-	-	-	-	1.550.181

Белешки кон финансиските извештаи

3. Адекватност на капиталот

НБРМ како главен регулатор во банкарскиот сектор ја следи адекватноста на капиталот на Банката во целина, но за Банката согласно Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот не се применуваат повисоки стапки на адекватност на капиталот кои може да ги пропише гувернерот.

Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот според пропишана стапка од 8% од сопствените средства на Банката, наспроти сумата на вкупната актива пондерирана според ризик. Вкупната актива пондерирана според ризикот претставува збир на активата пондерирана според кредитниот ризик и активата пондерирана според валутниот ризик.

Процесот и процедурите за одржување на сопствените средства што ги воспоставува Банката се во согласност со методологијата на НБРМ за утврдување на адекватноста на капиталот, како и обемот и видот на финансиски активности што ги извршува. Оттука, согласно со регулативата и обемот и карактеристики на активностите, Банката е должна да располага со капитал потребен за покривање на кредитниот ризик, кој произлегува од портфолио на банкарски активности и капитал потребен за покривање на валутниот ризик, кој произлегува од портфолио на банкарски активности.

Сопствените средства на Банката со состојба 31.12.2009 година се изедначуваат со основниот капитал.

Основниот капитал претставува збир од следните позиции:

- уплатени и запишани обични акции,
- резерви и задржана добивка или загуба,

а се намалува за следниве одбитни ставки:

- износ на загубата на крајот на годината или на тековната загуба,
- износ на лиценци, патенти, гудвил и други нематеријални средства,
- други нето негативни ревалоризациски резерви кои не се остварени врз основа на позиции кои се одбитни ставки од основниот капитал и не се вклучени во утврдувањето на сопствените средства на Банката,
- износ на исправка на вредност на финансиски средства мерени по амортизациска вредност и посебна резерва за вонбилансни средства, кои, како резултат на сметководствено доцнење, не се утврдени на датумот на пресметување на сопствените средства,
- разлика помеѓу објавената исправка на вредност на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансни средства и износот на исправката на вредност и посебната резерва утврдени согласно со Одлуката за методологијата за утврдување исправка на вредност и на издвојување посебна резерва на Македонска банка за поддршка на развојот.

Белешки кон финансиските извештаи

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Сопствените средства на Банката на 31 декември се како што следува:

	Опис	Износ 2009	Износ 2008
A	**ОСНОВЕН КАПИТАЛ**		
A01	Уплатени и запишани обични и некумулативни приоритетни акции и премија по овие акции	1.193.792	932.400
A01.1	Номинална вредност	1.193.792	932.400
A01.1.1	Номнална вредност на обични акции	1.193.792	932.400
A01.1.2	Номинална вредност на некумулативни приоритетни акции	-	-
A01.2	Премија	-	-
A01.2.1	Премија од обични акции	-	-
A01.2.2	Премија од некумулативни приоритетни акции	-	-
A02	Резерви и задржана добивка или загуба	325.408	209.036
A02.1	Резервен фонд	325.408	209.036
A02.2	Задржана добивка	-	-
A02.3	Акумулирана загуба од претходни години	-	-
A02.4	Тековна добивка	-	-
A02.5	Нереализирана загуба од сопственички хартии од вредност	-	-
A03	Позиции како резултат на консолидација	-	-
A03.1	Малцинско учество	-	-
A03.2	Резерви од курсни разлики	-	-
A03.3	Останати разлики	-	-
A04	Одбитни ставки	203	363
A04.1	Загуба од крајот на годината или тековна загуба	-	-
A04.2	Сопствени акции	-	-
A04.3	Нематеријални средства, вклучувајќи го ревалоризацискиот вишок	203	363
A04.4	Нето-негативни ревалоризациски резерви	-	-
A04.5	Разлика меѓу висината на потребните посебни резерви за потенцијални загуби и издвоените посебни резерви	-	-
A04.6	Износ на неиздвоена исправка на вредност и посебна резерва како резултат на сметководствено доцнење	-	-
A05	Обични акции, резерви и задржана добивка и одбитни ставки	1.518.997	1.141.073
A06	Износ на останати позиции кои можат да се вклучат во основниот капитал	-	-
AI	**ОСНОВЕН КАПИТАЛ**	**1.518.997**	**1.141.073**

Белешки кон финансиските извештаи

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

B	**Дополнителен капитал И**	**-**	**-**
B07	Уплатени и запишани кумулативни приоритетни акции и премијата по овие акции	-	-
B07.1	Номинална вредност	-	-
B07.2	Премија	-	-
B08	Ревалоризациски резерви	-	-
B09	Хибридни капитални инструменти	-	-
B10	Субординирани инструменти	-	-
B11	Износ на субординирани инструменти кои можат да бидат дел од дополнителниот капитал И	-	-
BII	**КАПИТАЛ И**	**-**	**-**
C	**Одбитни ставки од основен капитал и дополнителен капитал И**	**-**	**-**
C12	Вложувања во капитал на други банки или финансиски институции кои изнесуваат над 10% од капиталот на тие институции (освен институциите од реден бр. 14)	-	-
C13	Вложувања во субординирани и хибридни капитални инструменти и други инструменти на институциите од реден бр. 11	-	-
C14	Збирен износ на вложувања во капиталот, субординираните и хибридните инструменти и други инструменти кој надминува 10% од (И+ИИ)	-	-
C15	Директни вложувања во капиталот на друштва за осигурување и реосигурување и на друштва за управување со пензиски фондови	-	-
C16	Вложувања во финансиски инструменти издадени од друштвата од реден бр. 14 кои се вклучуваат во нивниот капитал	-	-
C17	Износ на надминување на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
C18	Позиции како резултат на консолидација (негативни износи)	-	-
CIII	**ОДБИТНИ СТАВКИ**	**-**	**-**
CIV	**Основен капитал по одбитни ставки**	**1.518.997**	**1.141.073**
CV	**Дополнителен капитал И по одбитни ставки**	**-**	**-**

Белешки кон финансиските извештаи

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

D	**ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ ИИ**	**-**	-
D19	Субординирани инструменти од дополнителен капитал ИИ	-	-
D20	Дополнителен капитал И и ИИ	-	-
D21	Дозволен износ на дополнителен капитал И и ИИ	-	-
D21.1	Дополнителен капитал И	-	-
D21.2	Дополнителен капитал ИИ	-	-
D22	Вишок на основен капитал	1.118.237	-
D22.1	Вишок на основен капитал (150%)	1.677.356	-
D22.2	Вишок на основен капитал (250%)	2.795.594	-
D23	Дозволен износ на дополнителен капитал ИИ	-	-
E	**Сопствени средства**	**-**	-
EVII	**Основен капитал**	**1.518.997**	**1.141.073**
EVIII	**Дополнителен капитал И**	**-**	-
EX.0	**Дополнителен капитал ИИ**	**-**	-
EX.1	**СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА**	**1.518.997**	**1.141.073**

Белешки кон финансиските извештаи

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Р.Б.	Опис	Износ	Износ
1	2	2009	2008
A.I	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК**		
A01	Билансна актива пондерирана според кредитниот ризик	3.056.549	2.101.250
A02	Вонбилансна актива пондерирана според кредитниот ризик	174.697	19.036
A03	Актива пондерирана според кредитниот ризик (1+2)	3.231.246	2.120.286
A04	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	258.500	169.623
B.II	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК**		
B05	Агрегатна девизна позиција	1.778.247	-
B06	Нето-позиција во злато	-	-
B07	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	142.260	-
B08	Актива пондерирана според валутниот ризик	1.778.247	-
C.III	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИ РИЗИЦИ**		
C09	Капитал потребен за покривање на ризик од промена на цените на стоките	-	-
C10	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (10.1+10.2+10.3+10.4+10.5+10.6+10.7+10.8)	-	-
C10.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
C10.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
C10.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
C10.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
C10.5	Капитал потребен за покривање на ризик од порамнување/испорака	-	-
C10.6	Капитал потребен за покривање на ризик од другата договорна страна	-	-
C10.7	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
C10.8	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
C11	Капитал потребен за покривање на другите ризици (9+10)	-	-
C12	Актива пондерирана според други ризици	-	-
D.IV	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ (3+7+12)**	**5.009.493**	**2.120.286**
D13	Капитал потребен за покривање на ризиците	400.759	169.623
E.V	**СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА**	**1.518.997**	**1.141.073**
F.VI	**АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (В/ИВ)**	**0,30**	**0,53**

Белешки кон финансиските извештаи

4. Известување според сегменти

А Примарни деловни сегменти

Во илјади денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Останато			Неалоцирано	Вкупно
2009								
Нето-приходи/(расходи) од камата	-	102.481	-	-	-	-	-	102.481
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	-	18.364	-	-	-	-	-	18.364
Нето-приходи од тргување	-		-	-	-	-	-	
Нето-приходи од други финансики инструменти евидентирани по објективната вредност	-		-	-	-	-	-	
Останати оперативни приходи	-	1.623	-	-	-	-	-	1.623
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-		-	-	-	-	-	
Вкупно приходи по сегмент	-	122.468	-	-	-	-	-	122.468
	-		-	-	-	-	-	
Финансиски резултат по сегмент	-	59.147	-	-	-	-	-	59.147
Данок од добивка		(111)						(111)
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	59.036	-	-	-	-	-	59.036
Вкупна актива по сегмент	-	3.691.297	-	-	-	-	-	3.691.297
Неалоцирана актива по сегмент								
Вкупна актива	-	3.691.297	-	-	-	-	-	3.691.297
Вкупно обврски по сегмент	-	1.967.291	-	-	-	-	-	1.967.291
Неалоцирани обврски по сегмент								
Вкупно обврски	-	1.967.291	-	-	-	-	-	1.967.291
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	(6.500)	-	-	-	-	-	(6.500)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа								
Амортизација	-	(6.838)	-	-	-	-	-	(6.838)
Трошоци за преструктурирање								
Трошоци за вложување во недвижности и опрема								
Останати расходи	-	(49.983)	-	-	-	-	-	(49.983)

Белешки кон финансиските извештаи

4. Известување според сегменти (продолжение)

А Примарни деловни сегменти(продолжение)

Во илјади денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Останато			Неалоцирано	Вкупно
2008								
Нето-приходи/(расходи) од камата	-	129.386	-	-	-	-	-	129.386
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	-	8.807	-	-	-	-	-	8.807
Нето-приходи од тргување	-		-	-	-	-	-	
Нето-приходи од други финансики инструменти евидентирани по објективната вредност	-		-	-	-	-	-	
Останати оперативни приходи	-	9.637	-	-	-	-	-	9.637
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-		-	-	-	-	-	
Вкупно приходи по сегмент	-	147.830	-	-	-	-	-	147.830
	-		-	-	-	-	-	
Финансиски резултат по сегмент	-	112.260	-	-	-	-	-	112.260
Данок од добивка	-	(11.359)	-	-	-	-	-	(11.359)
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	100.901	-	-	-	-	-	100.901
Вкупна актива по сегмент	-	2.989.968	-	-	-	-	-	2.989.968
Неалоцирана актива по сегмент		-						-
Вкупна актива	-	2.989.968	-	-	-	-	-	2.989.968
Вкупно обврски по сегмент	-	1.324.998	-	-	-	-	-	1.324.998
Неалоцирани обврски по сегмент								
Вкупно обврски	-	1.324.998	-	-	-	-	-	1.324.998
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	5.308	-	-	-	-	-	5.308
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа								
Амортизација	-	(6.340)	-	-	-	-	-	(6.340)
Трошоци за преструктурирање								
Трошоци за вложување во недвижности и опрема								
Останати расходи	-	(34.538)	-	-	-	-	-	(34.538)

Белешки кон финансиските извештаи

4. Известување според сегменти (продолжение)

Б Секундарни географски сегменти

Во илјади денари	Република Македонија	Земји-членки на Европската унија	Европа (останато)	Земји - членки на ОЕЦД (без европските земји - членки на ОЕЦД)	Останато		Неалоцирано	Вкупно
2009								
Нето-приходи/(расходи) од камата	123.745	(21.264)	-	-	-	-	-	102.481
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	32.459	(14.095)	-	-	-	-	-	18.364
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-	
Нето-приходи од други финансики инструменти евидентирани по објективната вредност			-	-	-	-	-	
Останати оперативни приходи	1.623	-	-	-	-	-	-	1.623
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно приходи по сегмент	157.827	(35.359)	-	-	-	-	-	122.468
Финансиски резултат по сегмент	94.506	(35.359)	-	-	-	-	-	59.147
Данок од добивка	(111)							(111)
Добивка/(загуба) за финансиската година	94.395	(35.359)	-	-	-	-	-	59.036
Вкупна актива по сегмент	3.516.034	175.263	-	-	-	-	-	3.691.297
Неалоцирана актива по сегмент			-	-	-	-	-	-
Вкупна актива	3.516.034	175.263	-	-	-	-	-	3.691.297
Вкупно обврски по сегмент								
Неалоцирани обврски по сегмент	154.223	1.813.068	-	-	-	-	-	1.967.291
Вкупно обврски	154.223	1.813.068	-	-	-	-	-	1.967.291
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(6.500)	-	-	-	-	-	-	(6.500)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа								
Амортизација	(6.838)	-	-	-	-	-	-	(6.838)
Трошоци за преструктурирање								
Трошоци за вложување во недвижности и опрема								
Останати расходи	(49.983)	-	-	-	-	-	-	(49.983)

Белешки кон финансиските извештаи

4. Известување според сегменти (продолжение)

Б Секундарни географски сегменти (продолжение)

Во илјади денари	**Република Македонија**	**Земји-членки на Европската унија**	**Европа (останато)**	**Земји - членки на ОЕЦД (без европските земји - членки на ОЕЦД)**	**Останато**		**Неалоцирано**	**Вкупно**
2008								
Нето-приходи/(расходи) од камата	144.378	(14.992)	-	-	-	-	-	129.386
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	4.191	4.616	-	-	-	-	-	8.807
Нето-приходи од тргување	-	-						
Нето-приходи од други финансики инструменти евидентирани по објективната вредност								
Останати оперативни приходи	9.637	-	-	-	-	-	-	9.637
Приходи реализирани помеѓу сегментите		-	-	-	-	-	-	
Вкупно приходи по сегмент	158.206	(10.376)	-	-	-	-	-	147.830
Финансиски резултат по сегмент	122.636	(10.376)	-	-	-	-	-	112.260
Данок од добивка	(11.359)							(11.359)
Добивка/(загуба) за финансиската година	111.277	(10.376)	-	-	-	-	-	100.901
Вкупна актива по сегмент	2,647.355	342.613	-	-	-	-	-	2.989.968
Неалоцирана актива по сегмент								
Вкупна актива	2,647.355	342.613	-	-	-	-	-	2.989.968
Вкупно обврски по сегмент	153.226	1.171.772	-	-	-	-	-	1.324.998
Неалоцирани обврски по сегмент								
Вкупно обврски	153.226	1.171.772	-	-	-	-	-	1.324.998
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	5.308	-	-	-	-	-	-	5.308
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа								
Амортизација	(6.340)	-	-	-	-	-	-	(6.340)
Трошоци за преструктурирање								
Трошоци за вложување во недвижности и опрема								
Останати расходи	(34.538)	-	-	-	-	-	-	(34.538)

Белешки кон финансиските извештаи

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

	2009		2008	
Во илјади денари	**Сметководствена вредност**	**Објективна вредност**	**Сметково-дствена вредност**	**Објективна вредност**
**Финансиски средства**				
Парични средства и парични еквиваленти	501.545	501.545	521.545	521.545
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	3.062.615	3.062.615	2.171.917	2.171.917
Кредити на и побарувања од други комитенти	316	316		
Вложувања во хартии од вредност	-	-	166.608	166.608
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	829	829	-	-
Останати побарувања	12.867	12.867	12.901	12.901
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
**Финансиски обврски**				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	1.956.013	1.956.013	1.314.717	1.314.717
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	2.556	2.556
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	8.209	8.209	5.206	5.206

Побарувања по кредити: Банката е единствена банка за развој во Република Македонија. Не постои слична финансиска институција на пазарот. Оттаму, каматните стапки кои Банката ги поставува за овие финансиски инструменти се пазарни каматни стапки. Сметководствениот износ на кредитите на денот на биланс на состојба се доближува до нивната објективна вредност.

Обврски по кредити: Обврските по дологорочните кредити на Банката се кредити од финансиски институции кои нудат финансиски инструменти со специфични услови, камати и доспеаност. Не постојат слични кредити на пазарот. Оттаму, каматните стапки поставени од финансиските институции се пазарни каматни стапки. Објективната вредност на овие фондови се проценува според сегашната вредност на идните парични текови, намалени за каматна стапка на денот на биланс на состојба на Банката за нови слични долгови и остатокот до доспевање. Сметководствениот износ на обврските по кредити на датумот на биланс на состојба се доближува до нивната објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи

6. Нето-приходи/(расходи) од камата

А Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	34.132	51.895
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	87.188	114.213
Кредити на и побарувања од други комитенти	475	1.293
Вложувања во хартии од вредност	-	-
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	-	(120)
Наплатени претходно отпишани камати	5.136	-
Вкупно приходи од камата	**126.931**	**167.281**
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	-	-
Депозити на други комитенти	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	24.450	37.895
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно расходи за камата	**24.450**	**37.895**
Нето-приходи/(расходи) од камата	**102.481**	**129.386**

Белешки кон финансиските извештаи

6. Нето-приходи/(расходи) од камата (продолжение)

Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	158	1.293
Држава	14.145	
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	105.732	144.631
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	1.760	21.477
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	-	(120)
Наплатени претходно отпишани камати	5.136	-
Вкупно приходи од камата	**126.931**	**167.281**
Расходи за камата	-	-
Нефинансиски друштва	-	-
Држава	1.742	1.428
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	-	-
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	22.708	36.467
Вкупно расходи за камата	**24.450**	**37.895**
Нето-приходи/(расходи) од камата	**102.481**	**129.386**

Во 2009 година приходите од камата од парични средства и парични еквиваленти во износ од МКД 9.392 илјада денари претставуваат приход од пласирани средства во краткорочни хартии од вредност од Гарантниот фонд на банката. Согласно измените на Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот (Службен весник на Република Македонија бр. 105 од 21 август 2009 година) средствата од нето приходите од Гарантниот фонд во износ од МКД 7.350 илјади се пренесени во акционерскиот капитал на банката.

Белешки кон финансиските извештаи

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

A Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	-	-
Платен промет	-	-
во земјата	-	-
со странство	-	-
Акредитиви и гаранции	8.342	3.557
Брокерско работење		
Управување со средствата	4.119	5.471
Комисиски и доверителски активности	18.192	2.597
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните приходи од провизии и надомести)	167	133
Вкупно приходи од провизии и надомести	**30.820**	**11.758**
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	2.448	-
Платен промет		
во земјата	320	-
со странство	170	-
Акредитиви и гаранции	9.365	2.405
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните расходи од провизии и надомести)	153	546
Вкупно расходи за провизии и надомести	**12.456**	**2.951**
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	**18.364**	**8.807**

Белешки кон финансиските извештаи

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести (продолжение)

Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	8.342	3.561
Држава	3.557	4.506
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата		
Банки	14.875	3.558
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	4.046	133
Вкупно приходи од провизии и надомести	**30.820**	**11.758**
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	4.035	1.002
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	320	-
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Нерезиденти	8.101	1.949
Вкупно расходи за провизии и надомести	**12.456**	**2.951**
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	**18.364**	**8.807**

Банката е овластена да биде агент на Владата на Република Македонија, пласирајќи ги кредитите од Италијанската кредитна линија, од средствата од Република Македонија за Проект за самовработување и средствата од Меѓународна банка за обнова и развој за Проектот за одржлива енергија на крајни должници преку селектирани комерцијални банки од Република Македонија.

Дел од провизијата за управување со средства во износ од МКД 3.557 илјади денари (2008: МКД 4.506 илјади) претставува провизија за управување со средствата од KfW микрокредитната линија на Владата на Република Македонија, додека износот од МКД 562 илјади денари (2008: МКД 965 илјади) претставува провизија за управување со средствата од НЕПА Фондацијата.

Приходите од провизии за акредитиви и гаранции се по основ на склучени договори за гарантирање на наплати при извоз на краток рок. Расходите за провизија за акредитиви и гаранции се по основ на земени гаранции од странски реосигурители (види белешка 42.1.)

Белешки кон финансиските извештаи

8. Нето приходи од тргување

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Средства за тргување		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
Обврски за тргување	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема нето приходи од тргување (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

9. Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех*, определени како такви при почетното признавање*	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех *определени како такви при почетното признавање*	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	104	-
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	(6.253)	5.067
Курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(4)	-
Останати курсни разлики, на нето-основа	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	**(6.153)**	**5.067**

11. Останати приходи од дејноста

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	-	-
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажбата на:		
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	-	-
Приходи од добиени судски спорови	-	-
Наплатени претходно отпишани побарувања	-	-
Ослободување на посебната резерва и резервирања за:		
вонбилансни кредитни изложености	-	1.596
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи за вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати приходи од дејноста)	1.623	2.974
Вкупно останати приходи од дејноста	**1.623**	**4.570**

Белешки кон финансиските извештаи

12. Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

во МКД илјади	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за камата	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно
2009									
Исправка на вредноста на поединечна основа									
Дополнителна исправка на вредноста	54.693	19.791	-	-	-	190	42	748	75.464
(Ослободување на исправката на вредноста)	(67.149)	-	-	-	-	(235)	(22)	(1.558)	(68.964)
Ефект од дисконтирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	(12.456)	**19.791**	**-**	**-**	**-**	**(45)**	**20**	**(369)**	**6.500**
Исправката на вредноста на групна основа									-
Дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од дисконтирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	**(12.456)**	**19.791**	**-**	**-**	**-**	**(45)**	**20**	**(369)**	**6.500**

Белешки кон финансиските извештаи

12. Исправка на вредностите на финансиските средства, на нето-основа (продолжение)

во МКД илјади	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарува-ња за камата	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарува-ња	Вкупно
2008									
Исправка на вредноста на поединечна основа									
Дополнителна исправка на вредноста	62.750	5.360				-	-	-	68.110
(Ослободување на исправката на вредноста)	(73.418)	-				-	-	-	(73.418)
Ефект од дисконтирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	(10.668)	**5.360**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(5.308)**
Исправката на вредноста на групна основа									
Дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од дисконтирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	**(10.668)**	**5.360**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(5.308)**

Белешки кон финансиските извештаи

13. Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа

Во илјади денари	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Превземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Гудвил	Вкупно
2009							
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	-	-	-	-	-
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-
2008							
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	-	-	-	-	-
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-

Со 31 декември 2009 година Банката нема загуби поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

14. Трошоци за вработените

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Краткорочни користи за вработените		
Плати	15.858	13.588
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	8.178	6.607
Краткорочни платени отсуства	-	-
Трошоци за привремено вработување	-	-
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	-	-
	24.036	20.195
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	-	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-	-
	-	-
Користи поради престанокот на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато (наведете ги поединечно оние трошоци за вработените кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните трошоци за вработените)	422	2.639
Вкупно трошоци за вработените	**24.458**	**22.834**

Останатите трошоци за вработените се состојат од трошоци по колективен договор (за регрес, јубилејни награди).

Белешки кон финансиските извештаи

15. Амортизација

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Амортизација на нематеријалните средства	-	-
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	667	639
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	161	140
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-	-
	828	779
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	3.015	3.014
Транспортни средства	219	174
Мебел и канцелариска опрема	2.776	2.373
Останата опрема	-	-
Други ставки на недвижностите и опремата	-	-
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	-	-
	6.010	5.561
Вкупно амортизација	**6.838**	**6.340**

Белешки кон финансиските извештаи

16. Останати расходи од дејноста

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	-	-
Премии за осигурување на имотот и на вработените	415	264
Материјали и услуги	13.210	8.729
Административни и трошоци за маркетинг	4.288	410
Останати даноци и придонеси	-	-
Трошоци за кирии	-	-
Трошоци за судски спорови	-	-
Посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа	550	-
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	-	-
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	-	-
Други резервирања, на нето-основа	-	-
	-	-
Загуба од продажбата на:	-	-
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Останато	909	2.301
Вкупно останати расходи од дејноста	**19.372**	**11.704**

Белешки кон финансиските извештаи

17. Данок од добивка

А Расходи/(приходи) за тековен и одложен данок

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Тековен данок од добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок од добивка за годината	111	11.359
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	111	11.359
Одложен данок од добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	**111**	**11.359**

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Тековен данок од добивка		
Признаен во билансот на успех	111	11.359
Признаен во капиталот	-	-
	111	11.359
Одложен данок од добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	**111**	**11.359**

Белешки кон финансиските извештаи

17. Данок од добивка (продолжение)

Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	Во%	*во МКД илјади*	*Во %*	*Во МКД илјади*
	2009		**2008**	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето		59.147		112.260
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	0,0%	-	10,0%	11.226
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	0,2%	111	0,1%	133
Даночно ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	-	-	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	-	-	-	-
Просечна ефективна даночна стапка	**0,2%**	**111**	**10,1%**	**11.359**

Согласно измените во Законот за Данок на добивка од 1 јануари 2009 година, Друштвото пресметува и уплаќа данок на добивка на непризнаените расходи по даночна стапка од 10%. Во 2008 година методологијата за пресметка на данокот на добивка беше различна, со тоа што основа за пресметка на данокот претставуваше добивката кој се корегираше за одредени приходи и расходи и даночни ослободувања и олеснувања.

Белешки кон финансиските извештаи

18. Парични средства и парични еквиваленти

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Парични средства во благајна	23	75
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	2.138	92.434
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	78.430	31.994
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	1	21.780
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	149.460	64.067
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	69.342	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	201.871	310.639
Останати краткорочни високо ликвидни средства	-	-
Побарувања врз основ на камати	280	245
(Исправка на вредноста)	-	-
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	501.545	521.234
Задолжителни депозити во странска валута	-	-
Ограничени депозити	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	**501.545**	**521.234**

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

19. Средства за тргување

Во илјади денари	**2008**	**2009**
Хартии од вредност за тргување		
Должнички хартии од вредност за тргување		
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Сопственички инструменти за тргување		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
	-	-
Вкупно средства за тргување	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема средства за тргување (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

20. Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Должнички хартии од вредност		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Сопственички инструменти		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитени	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

21. Деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик

Во илјади денари	**2009** Деривативни средства	**2009** Деривативни обврски	**2008** Деривативни средства	**2008** Деривативни обврски
А. ***Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик***				
А.1 според видот на променливата				
Деривати чувани за управување со ризик				
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
А.1 според видот на заштитата од ризик				
Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-	-
Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Б ***Вградени деривати***				
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

22. Кредити и побарувања

22.1 Кредити на и побарувања од банки

Во илјади денари	**2009** Кратко-рочни	**2009** Долго-рочни	**2008** Кратко-рочни	**2008** Долго-рочни
Кредити на банки				
домашни банки	88.038	3.074.134	100.823	2.179.385
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	13.485	-	17.248	-
Тековна достасаност	865.542	(865.542)	393.870	(393.870)
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	**967.065**	**2.208.592**	**511.941**	**1.785.515**
(Исправка на вредноста)	(85.164)	(27.878)	(92.215)	(33.324)
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	**881.901**	**2.180.714**	**419.726**	**1.752.191**

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	125.539	136.207
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	54.883	62.750
(ослободување на исправката на вредноста)	(67.384)	(73.418)
Ефект од курсни разлики	4	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	**113.042**	**125.539**

Белешки кон финансиските извештаи

22. Кредити и побарувања (продолжение)

22.2 Кредити на и побарувања од други коминтенти

А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

	2009		2008	
Во илјади денари	**Кратко-рочни**	**Долго-рочни**	**Кратко-рочни**	**Долго-рочни**
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	56.059	-	36.709	-
побарувања врз основа на камати	441	-	-	-
Држава			-	-
побарувања по главница	-	-		
побарувања врз основа на камати	316	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата			-	-
побарувања по главница	-	-		
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки			-	-
побарувања по главница	-	-		
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства			-	-
побарувања по главница	-	-	-	-
станбени кредити	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-
автомобилски кредити	-	-	-	-
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	-	-	-	-
други кредити	-	-		
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки			-	-
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	56.184	-	36.709	-
(Исправка на вредноста)	(56.500)	-	(36.709)	-
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	**316**	**-**	**-**	**-**

Белешки кон финансиските извештаи

22. Кредити и побарувања (продолжение)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжение)

А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжение)

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Движење на исправката на вредноста на поединечна основа		
Состојба на 1 јануари	36.709	31.349
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	19.791	5.360
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	**56.500**	**36.709**
Движење на исправката на вредноста на групна основа		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-
дополнителна исправка на вредноста	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	**-**	**-**
Вкупно исправка на вредноста на кредитите на и побарувања од други комитенти	**56.500**	**36.709**

Белешки кон финансиските извештаи

22. Кредити и побарувања (продолжение)

22.2 Кредити на и побарувања од други коминтенти (продолжение)

Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

Во илјади денари	**2009**	**2008**
(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)		
Првокласни инструменти за обезебедување	-	-
паричнi депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	316	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	-	-
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-
имот за вршење дејност	-	-
Залог на подвижен имот	-	-
Останати видови обезбедување	-	-
Необезбедени		-
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	**316**	**-**

Белешки кон финансиските извештаи

23. Вложувања во хартии од вредност

23.1 Вложување во финансиски средства расположливи за продажба

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Должнички хартии од вредност		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба пред исправката на вредноста		
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба намалени за исправката на вредноста	-	-

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-
дополнителна исправка на вредноста	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)		-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-
	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)

23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Должнички хартии од вредност		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	166.608
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	166.608
Котирани	-	-
Некотирани	-	166.608
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до состасување пред исправката на вредноста	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	**-**	**166.608**

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-
дополнителна исправка на вредноста	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

24. Вложувања во подружници и придружени друштва

А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

		во %			
		Процент на учество во сопственоста		**Процент на право на глас**	
Назив на подружниците и на придружените друштва	**Земја**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

Б Финансиски информации за придружените друштва – 100 проценти

			Во илјади денари		
Назив на придружените друштва	**Вкупна актива**	**Вкупни обврски**	**Вкупно капитал и резерви**	**Приходи**	**Добивка/(загуба) за финансиската година**
2009	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
2008					
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

На 31декември 2009 година Банката нема вложувања во подружници и придружени друштва (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

25. Останати побарувања

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Побарувања од купувачите	3.917	4.346
Однапред платени трошоци	-	-
Пресметани одложени приходи	415	-
Побарувања за провизии и надомести	8.588	3.363
Побарувања од вработените	-	-
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Останато	-	6.035
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	**12.920**	**13.744**
(Исправка на вредноста)	(53)	(843)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	**12.867**	**12.901**

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	843	-
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	790	843
(ослободување на исправката на вредноста)	(1.580)	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	**53**	**843**

Побарувања од купувачите претставуваат превземени побарувања од Експорт импорт банка во стечај, односно недвижности продадени на физички лица на одложен рок, за период од 10 години.

26. Заложени средства

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема заложени средства (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Набавна вредност						
Состојба на 1 јануари 2008	-	-	-	-	-	-
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2009	-	-	-	-	-	-
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009	-	-	-	-	-	-
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2008	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2009	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2008	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2008	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2009	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

28. Нематеријални средства

A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

Во илјади денари	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Гудвил	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2008	-	3.729	-	716	-	-	4.445
зголемувања преку нови набавки	-	405		-	-	-	405
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008	**-**	**4.134**	**-**	**716**	**-**	**-**	**4.850**
Состојба на 1 јануари 2009	-	4.134	-	716	-	-	4.850
зголемувања преку нови набавки	-	11	-	-	-	-	11
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009	**-**	**4.145**	**-**	**716**	**-**	**-**	**4.861**
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2008	-	2.026	-	212	-	-	2.238
амортизација за годината	-	639	-	140	-	-	779
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
оту"ување и расходување							
Состојба на 31 декември 2008	**-**	**2.665**	**-**	**352**	**-**	**-**	**3.017**
Состојба на 1 јануари 2009		2.665	-	352	-	-	3.017
амортизација за годината		667		161			828
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
Отуѓување и расходување	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009	-	-	-	-	-	-	-
	-	**3.332**	**-**	**513**	**-**	**-**	**3.845**
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2008	**-**	**1.703**	**-**	**504**	**-**	**-**	**2.207**
на 31 декември 2008	**-**	**1.469**	**-**	**364**	**-**	**-**	**1.833**
на 31 декември 2009	**-**	**813**	**-**	**203**	**-**	**-**	**1.016**

Белешки кон финансиските извештаи

28. Нематеријални средства (продолжение)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

Во илјади денари	**Интерно развиен софтвер**	**Купен софтвер од надворешни добавувачи**	**Други интерно развиени нематеријални средства**	**Други нематеријални средства**	**Вложувања во нематеријални средства земени под закуп**	**Вкупно**
Сегашна сметководствена вредност на:	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2008	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2009	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема нематеријални средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката (31 декември 2008: нема).

.

Белешки кон финансиските извештаи

29. Недвижности и опрема

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела-риска опрема	Останата опрема	Други ставки на невижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2008	-	120.584	5.240	18.959	-	-	-	-	144.783
Зголемувања	-	-	-	1.847	-	-	-	-	1.847
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)		-		(175)					(175)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008	**-**	**120.584**	**5.240**	**20.631**	**-**	**-**	**-**	**-**	**146.455**
Состојба на 1 јануари 2009		120.584	5.240	20.631	-	-	-	-	146.455
Зголемувања			1.230	1.414	-	-	-	-	2.644
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009		**120.584**	**6.470**	**22.045**	**-**	**-**	**-**	**-**	**149.099**
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2008		8.012	5.066	12.516	-	-	-	-	25.594
амортизација за годината		3.014	174	2.373	-	-	-	-	5.561
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)				(175)	-	-	-	-	(175)
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008		11.026	5.240	14.714	-	-	-	-	30.980
					-	-	-	-	
Состојба на 1 јануари 2009		11.026	5.240	14.714	-	-	-	-	30.980
амортизација за годината		3.015	219	2.776	-	-	-	-	6.010
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009	**-**	**14.041**	**5.459**	**17.490**	**-**	**-**	**-**	**-**	**36.990**
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2008	**-**	**112.572**	**174**	**6.443**	**-**	**-**	**-**	**-**	**119.189**
на 31 декември 2008	**-**	**109.558**	**-**	**5.917**	**-**	**-**	**-**	**-**	**115.475**
на 31 декември 2009	**-**	**106.543**	**1.011**	**4.555**	**-**	**-**	**-**	**-**	**112.109**

Белешки кон финансиските извештаи

29. Недвижности и опрема (продолжение)

Б. Сметководствена вредност на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

Во илјади денари	**Земјиште**	**Градежни објекти**	**Транспортни средства**	**Мебел и канцела-риска опрема**	**Останата опрема**	**Други ставки на невижности и опрема**	**Недвижности и опрема во подготовка**	**Вложувања во недвижности и опрема**	**Вкупно**
Сегашна сметководствена вредност на:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема недвижности и опрема кадештo постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката (31 декември 2008: нема).

.

Белешки кон финансиските извештаи

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Побарувања за данок на добивка (тековен)	829	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	2.556

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

А. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

	2009			**2008**		
Во илјади денари	**Одложени даночни средства**	**Одложени даночни обврски**	**На нето основа**	**Одложени даночни средства**	**Одложени даночни обврски**	**На нето основа**
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

На 31 декеври 2009 година Банката нема признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)

Б. Непризнаени одложени даночни средства

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)

В. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

Во илјади денари	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината: Биланс на успех	Капитал	Состојба на 31 декември
2008				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
2009				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

А. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

Б. Група за отуѓување

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Група на средства за отуѓување		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-	-
Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	-	-

В. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

32. Обврски за тргување

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Депозити на банки		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ		
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
Депозити на други комитенти		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ		
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
Издадедни должнички хартии од вредност		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
	-	-
	-	-
Останати финансиски обврски	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
	-	-
Вкупно обврски за тргување	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема обврски за тргување (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Во илјади денари	**2009** Сегашна сметко-водствена вредност	**2009** Договорна вредност, платлива на достасување	**2008** Сегашна сметко-водствена вредност	**2008** Договорна вредност, платлива на достасување
Депозити на банки				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Депозити на други комитенти				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Издадедни должнички хартии од вредност				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-
Останати финансиски обврски	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

34. Депозити

34.1 Депозити на банки

Во илјади денари	**2009** Краткорочни	**2009** Долгорочни	**2008** Краткорочни	**2008** Долгорочни
Тековни сметки				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	-	-	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема депозити на банки (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

34. Депозити (продолжение)

34.2 Депозити на други комитенти

Во илјади денари	**2009** Краткорочни	**2009** Долгорочни	**2008** Краткорочни	**2008** Долгорочни
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Држава				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

34. Депозити (продолжение)

34.2 Депозити на други комитенти (продолжение)

Во илјади денари	**2009** Краткорочни	**2009** Долгорочни	**2008** Краткорочни	**2008** Долгорочни
Домаќинства				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на други комитенти	-	-	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема депозити на други коминтенти (31 декември 2008: нема).

35. Издадени должнички хартии од вредност

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема издадени должнички хартии од вредност (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

36. Обврски по кредити

А. Структура на обврските по кредити според видот на обврските и секторот на давателот

	2009		2008	
Во илјади денари	**Краткорочни**	**Долгорочни**	**Краткорочни**	**Долгорочни**
Банки				
резиденти	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
нерезиденти	-	-	-	-
Обврски по кредити	35.807	1.766.775	-	1.159.196
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	1.133	-	4.649	-
Нефинансиски друштва	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	142.945	-	142.945
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	9.353	-	7.927	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки	-	-	-	-
Нефинансиски друштва	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинства	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	39.181	(39.181)	115.178	(115.178)
Вкупно обврски по кредити	**85.474**	**1.870.539**	**127.754**	**1.186.963**

Белешки кон финансиските извештаи

36. Обврски по кредити (продолжение)

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот

	2009		2008	
Во илјади денари	**Краткорочни**	**Долгорочни**	**Краткорочни**	**Долгорочни**
Домашни извори				
Република Македонија	9.353	142.945	7.927	142.945
Странски извори				
EIB	316	762.571	-	-
KfW	36.297	847.479	2.340	944.253
CEB	327	156.725	2.309	214.943
Тековна достасаност	39.181	(39.181)	115.178	(115.178)
Вкупно обврски по кредити	**85.474**	**1.870.539**	**127.754**	**1.186.963**

37. Субординирани обврски

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Обврски по субординирани депозити	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Обврски по субординирани кредити	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
	-	-
Откупливи приоритетни акции	-	-
Вкупно субординирани обврски	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема субординирани обврски (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

38. Посебна резерва и резервирања

Во илјади денари	**Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености**	**Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови**	**Резервирања за пензиите и за други користи за вработените**	**Резервирања за преструктурирањето**	**Резервирања за неповолните договори**	**Останати резервирања**	**Вкупно**
Состојба на 1 јануари 2008	4.115	-	-	-	-	-	4.115
дополнителни резервирања во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(1.596)	-	-	-	-	-	(1.596)
Состојба на 31 декември 2008	**2.519**	-	-	-	-	-	**2.519**
Состојба на 1 јануари 2009	2.519	-	-	-	-	-	2.519
дополнителни резервирања во текот на годината	5.213	-	-	-	-	-	5.213
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(4.663)	-	-	-	-	-	(4.663)
Состојба на 31 декември 2009	**3.069**	-	-	-	-	-	**3.069**

Посебната резерва за вонбилансни кредитни изложености на Банката произлегува од гаранции по основ на склучени договори за гарантирање на наплати при извоз на краток рок и издадените гаранции за земени кредити во комерцијални банки.

Белешки кон финансиските извештаи

39. Останати обврски

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Обврски кон добавувачите	1.927	544
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизии и надомести	1.325	29
Пресметани трошоци	68	-
Разграничени приходи од претходна година	4.448	815
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Обврски по нереализирани трансфери за плаќање	-	-
Останати даноци и придонеси	-	-
Останато	441	3.818
Вкупно останати обврски	**8.209**	**5.206**

На 31 декември 2009 година износ од МКД 815 илјади денари е вклучен во разграничени приходи од претходна година и претставуваа грант од државата .

Белешки кон финансиските извештаи

40. Запишан капитал

А Запишан капитал

	Во МКД		*Број на издадени акции*				*Во илјади денари*	
	Номинална вредност по акција		**Обични акции**		**Неоткупливи приоритетни акции**		**Вкупно запишан капитал**	
	Обични акции	**Неоткупливи приоритетни акции**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**
Состојба на 1 јануари – целосно платени	3.108	-	300.000	300.000	-	-	932.400	932.400
Запишани акции во текот на годината	3.108	-	84.103	-	-	-	261.392	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени			**384.103**	**300.000**	-	-	**1.193.792**	**932.400**

Запишаниот капитал на Банката на 31 декември 2008 година се состои од 300.000 обични акции. Обичните акции се со номинална вредност од МКД 3.108. Вкупниот уплатен акционерски капитал е во државна сопственост. Во октомври 2009 година согласно измените на Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот државата го пренесе Гарантниот фонд во запишан капитал со што акционерскиот капитал на банката се зголеми за 84.103 акции во вредност од МКД 3.108, односно со 31 декември 2009 година запишаниот капитал на банката се состои од 384.103 обични акции со вкупна вредност од МКД 1.193.792 илјади денари.

Белешки кон финансиските извештаи

40. Запишан капитал (продолжение)

Средства на резерви

Резервите на Банката се формирани од распределба на добивката и може да се употребат за покривање на загубите. Ваквите резерви не можат да се распоредат на акционерите освен во случај на ликвидација на Банката.

Резерви на сигурност

Резервите на сигурност служат за покривање на ризиците од вршење на осигурување и реосигурување на побарувања врз основа на извршен извоз на комерцијални и некомерцијални ризици, како и на осигурување и пасивно реосигурување на странски инвестиции во Република Македонија и на инвестиции на домашни трговски друштва во странство од некомерцијални ризици. Резервите на сигурност се формираат со издвојување на дел од уплатените премии и дел од задржаната добивка издвоени од добивката на државата. Висината на резервите на сигурност ја утврдува Владата на Република Македонија.

Б. Дивиденди

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на банката

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	-	-

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

40. Запишан капитал (продолжение)

В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	во илјади денари		*во %*	
	2009	**2008**	**2009**	**2008**
Име на акционерот	**Запишан капитал (номинална вредност)**	**Запишан капитал (номинална вредност)**	**Право на глас**	**Право на глас**
Република Македонија	1.193.792	932.400	100	100
Вкупно	**1.193.792**	**932.400**	**100**	**100**

Согласно Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот дивидендата што и припаѓа на државата се распоредува во резервите на Банката.

41. Заработка по акција

А Основна заработка по акција

	во МКД илјади	
	2009	**2008**
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции		
Нето-добивка за годината	-	-
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателитена обични акции (неведете пооделно)	-	-
	-	-
	-	-
Нето - добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	-	-

	број на акции	
	2009	**2008**
Пондериран просечен број на обични акции		
Издадени обични акции на 1 јануари	-	-
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината:	-	-
Ефект од сопствени акции	-	-
Ефект од продадени сопствени акции во јуни	-	-
Ефект од конверзија на приоритетни акции во обични во јули	-	-
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември (основни)	-	-
Основна заработка по акција (во МКД)	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

41 Заработка по акција (продолжение)

Б Разводнета заработка по акција

	во МКД илјади	
	2009	**2008**
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)	-	-
Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции	-	-
Корекции на нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции заефектите на сите издадени потенцијални обични акции	-	-
Нето - добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)	-	-

	број на акции	
	2009	**2008**
Пондериран просечен број на обични акции (разбоднет)		
Издадени обични акции на 1 јануари	-	-
Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции (наведете ги сите настани поодело)	-	-
Ефект од сопствени акции	-	-
Ефект од продадени сопствени акции во јуни	-	-
Ефект од конверзија на приоритетни акции во обични во јули	-	-
Пондериран просечен број на обични акции (разводнети) на 31 декември	-	-
Разводнета заработка по акција (во МКД)	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

42. Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски

Во илјади денари	**2009**	**2008**
Платежни непокриени гаранции		
во денари	7.780	59
во странска валута	-	-
Чинидбени непокриени гаранции	-	-
во денари	-	-
во странска валута	-	-
Непокриени акредитиви	-	-
во денари	-	-
во странска валута	-	-
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	-	-
Преземени обврски по кредитни картички	-	-
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	-	-
Останати непокриени потенцијални обврски	169.987	113.280
Издадени покриени потенцијални обврски	-	-
Останати покриени потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	**177.767**	**113.339**
(Посебна резерва)	(3.069)	(2.519)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	**174.698**	**110.820**

Банката има потенцијални обврски по основ на осигурување на побарувања од комерцијални ризици на краток рок и издадени гаранции по кредити одобрени од банки за кредитирање на мали и средни претпријатија. Банката реосигурува 85% до 90% од осигурениот износ. Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик затоа што во билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките за потенцијални загуби се до моментот кога превземените и потенцијалните обврски ќе бидат исполнети или достасани. Голем дел од преземените и потенцијалните обврски ќе достасаат пред да бидат авансирани во целост или делумно. Поради тоа, износите не претставуваат идни парични текови.

42.2 Потенцијални средства

Во илјади денари	**2009**	**2008**
	-	-
Вкупно потенцијални средства		-

На 31 декември 2009 година Банката нема потенцијални средства (31 декември 2008: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

43. Работи во име и за сметка на трети лица

Во илјади денари	2009 Средства	2009 Обврски	2009 Нето позиција	2008 Средства	2008 Обврски	2008 Нето позиција
Администрирање на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	762.468	762.468	-	407.857	407.857	-
Кредити во странска валута	564.501	564.501	-	618.827	618.827	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**1.326.969**	**1.326.969**	**-**	**1.026.684**	**1.026.684**	**-**

Банката е овластена да биде агент на Владата на Република Македонија, пласирајќи ги кредитите од Италијанската кредитна линија, од средствата од Република Македонија за Проект за самовработување и средствата од Меѓународна банка за обнова и развој за Проектот за одржлива енергија на крајни должници преку селектирани комерцијални банки од Република Македонија.

Белешки кон финансиските извештаи

44. Трансакции со поврзани страни

А. Биланс на состојба

во МКД илјади	**Матично друштво**	**Подружници**	**Придружени друштва**	**Раководен кадар на банката**	**Останати поврзани страни**	**Вкупно**
Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартиите од вредност	69.342	-	-	-	-	69.342
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	-	-
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**69.342**	-	-	-	-	**69.342**
Обврски	-	-	-	-	-	-
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

А. Биланс на состојба (продолжение)

во МКД илјади	**Матично друштво**	**Подружници**	**Придружени друштва**	**Раководен кадар на банката**	**Останати поврзани страни**	**Вкупно**
Издадени хартии од вредност						
Обврски по кредити	152.298	-	-	-	-	152.298
Субординирани обврски		-	-	-	-	
Останати обврски	815	-	-	-	-	815
Вкупно	**153.113**	-	-	-	-	**153.113**
Потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

А. Биланс на состојба(продолжение)

во МКД илјади	**Матично друштво**	**Подружници**	**Придружени друштва**	**Раководен кадар на банката**	**Останати поврзани страни**	**Вкупно**
Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)						
Средства						
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартиите од вредност	166.608	-	-	-	-	166.608
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	-	-
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**166.608**	-	-	-	-	**166.608**

Белешки кон финансиските извештаи

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

А. Биланс на состојба(продолжение)

во МКД илјади	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	-	-	-	-
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	150.872	-	-	-	-	150.872
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	815	-	-	-	-	815
Вкупно	**151.687**	-	-	-	-	**151.687**
Потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

А. Биланс на состојба(продолжение)

Во согласност со Статутот на Банката врховно тело е Собранието на Банката. Целосната контрола на Банката е во рацете на неизвршни директори (Надзорен Одбор) кои го застапуваат државниот капитал, а кои ги именува Владата на Република Македонија.

Банката не смее да одобрува кредити и издава гаранции на државата, јавните претпријатија и на институциите што се буџетски финансирани.

Белешки кон финансиските извештаи

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни (продолжение)

во МКД илјади	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2009 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	14.145	-	-	-	-	14.145
Приходи од провизии и надомести	3.557	-	-	-	-	3.557
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**17.702**	-	-	-	-	**17.702**
Расходи						
Расходи за камата	1.742	-	-	-	-	1.742
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**1.742**	-	-	-	-	**1.742**

Белешки кон финансиските извештаи

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

во МКД илјади	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2008 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	-	-	-	-	-	-
Приходи од провизии и надомести	2.597	-	-	-	-	2.597
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**2.597**	-	-	-	-	**2.597**
Расходи						
Расходи за камата	1.428					1.428
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**1.428**	-	-	-	-	**1.428**

Белешки кон финансиските извештаи

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

В. Надомести на раководниот кадар на банката

во МКД илјади	**2009**	**2008**
Краткорочни користи за вработените	14.069	8.604
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	**14.069**	**8.604**

Белешки кон финансиските извештаи

45. Наеми

А. Наемодавател

А1. Побарувања по финансиски наеми

во МКД илјади	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 20___ (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 20___ (претходна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

45. Наеми (продолжение)

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

во МКД илјади	Вкупно побарувања по оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по оперативен наем до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години			
Состојба на 31 декември 20___ (тековна година)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-
Состојба на 31 декември 20___ (претходна година)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-

во МКД илјади	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-
состојба на 31 декември 20___ (тековна година)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-
состојба на 31 декември 20___ (претходна година)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

45. Наеми (продолжение)

Б. Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

во МКД илјади	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 20___ (тековна година)				
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 20___ (претходна година)	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

45. Наеми (продолжение)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжение)

во МКД илјади	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 20___ (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 20____ (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 20___ (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 20____ (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 20___ (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

45. Наеми (продолжение)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжение)

во МКД илјади	**Земјиште**	**Градежни објекти**	**Транспортни средства**	**Мебел и канцелариска опрема**	**Останата опрема**	**Други ставки на недвижностите и опремата**	**Вкупно**
останато							
Состојба на 31 декември 20____ (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 20___ (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато							
Состојба на 31 декември 20____ (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност	-	-	-	-	-	-	-
на 1 јануари 20___ (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 20___ (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 20___ (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

45. Наеми (продолжение)

Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми

во МКД илјади	Вкупно обврски по оперативни наеми	Период на доспевање на обврските по оперативен наем – до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 20___ (тековна година)	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 20___ (претходна година)	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи

46. Плаќања врз основа на акции

	во МКД илјади 2009	2008
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	2009		2008	
	Број на опциите за акции	Пондери-рана просечна цена за опциите за акции	Број на опциите за акции	Пондери-рана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-
Промени во текот на годината:	-	-	-	-
опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-	-
опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-	-
останати дадени опции	-	-	-	-
форфетоирани опции	-	-	-	-
реализирани опции	-	-	-	-
опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

На 31 декември 2009 година Банката нема плаќања врз основа на акции (31 декември 2008 година: нема).

47. Настани по датумот на билансот на состојба

По денот на составување на билансот не се случиле настани од материјално значење, а кои треба да се прикажат во финансиските извештаи.